

kül

- 24 -

1981.02.08.

sk0028 4 800 mtik1029

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0023-sk0028-ig
1981. február 8. /mti/ -
sk0023 vietnami külügyminiszter
sk0024 lemp kb - napirend
sk0025 irán
sk0026 nyomozás a „kor,, ügyében
sk0027 tartalomjegyzék 1.rész.
sk0028 tartalomjegyzék 2.rész.
zsa

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: helyai andrás

- v é g e -

20.32 080281 0527

.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 09.

kül.

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. február 9. /mti/

varsó: a lemp kb 8.plénuma

uj-delhi: megkezdődik az el nem kötelezett országok
külügyminiszteri értekezlete

luxemburg: szadat elnök érkezése

párizs: ilter türkmén török külügyminiszter érkezése

stockholm: genscher nyugatnémet külügyminiszter látogatása

df bj

06.55 090281 0342

de

.-

sk0002 4 230 mtik1002

watson /1. rész/

washington, 1981. február 9. /mti/ - thomas watson, az egyesült államok volt moszkvai nagykövete vasárnap az abc televízióknak adott interjújában kijelentette: nem ért egyet ronald reagan elnökkel a szovjetunió megítélésében. „azt hiszem - mondotta watson -, hogy érdekeink számos tekintetben párhuzamosak, és úgy vélem, hogy lehet velük együttműködni.,,

nem ért egyet a nagykövet az új kormányzat éles hangnemeivel sem. „a csendes diplomácia híve vagyok,, - mondja, s úgy véli, hogy a szovjetellenes kinyilatkoztatások haszontalanok.

watson figyelmeztetett, hogy az amerikai külpolitika csak akkor lehet sikeres, ha megszűnnek a fehér ház és a külügyminisztérium között az ellentétek, amelyek a carter-korszakot jellemezték. azzal vádolta brzezinski volt nemzetbiztonsági főtanácsadót, hogy amikor charles percy szenátor, a szenátus külügyi bizottságának új vezetője még a reagan-kormány beiktatása előtt moszkvában járt, a nemzetbiztonsági tanács egyik szóvivőjén keresztül kiszivárogtatta egyik nagyköveti jelentését. ezzel brzezinski - ugymond - nagy zavart okozott a kormányban, amelyet percy bizonyos - például a palesztinai felszabadítási szervezetre vonatkozó - pozitív megjegyzései miatt heves támadások értek.

„a jelenlegi szovjet vezetés watson véleménye szerint igen következetes,, és „igen nehéznek találta az alkalmazkodást az utolsó négy év politikájához, amikor a state department egy vonalat javasolt, dr. brzezinski pedig egy másikat, s senki sem tudhatta bizonyosan, hogy az egyesült államok végülis melyik irányt választotta,,. /folyt./

br/im bj

07.02 090281 1621

ll

-.-

sk0003 4 230 mtik1003

watson /2. rész/

watson szerint, aki úgy véli, hogy a két társadalmi rendszer „ütköző pályákon halad,, mindkét félnek el kell ismernie, hogy elegendő erővel rendelkezik a kölcsönös megsemmisítéshez.

tragédiának nevezte watson a stratégiai fegyverkorlátozási tárgyalások helyzetének romlását és hangsúlyozta: „az egyesült államok és az egész világ számára a legjobb dolog az lenne, ha visszatérne a salt-tárgyalóasztalhoz, hogy kiderüljön, melyek azok a minimális változások, amelyeket a reagan-kormányzat elfogadna, majd ratifikálnák a szerződést.,, a szovjetunió - ismerte el a nagykövet - igen erős ellenállást tanúsítana a salt-2 szerződés lényegi megváltoztatásával szemben, a megegyezésen kívül így csak egy lehetőség van, a fegyverkezési hajszája folytatása, amelyre a szovjet válasz ugyanazoknak a fegyverrendszereknek a kifejlesztése lenne, amelyekkel az egyesült államok fölényt akar elérni.

„nincs lehetőség arra, hogy elérjük a szovjet gazdaság összeomlását, vagy azt, hogy ipari kapacitásunkra való tekintettel a verseny feladására készítsük őket,, - állapította meg a moszkvából néhány héttel ezelőtt hazatért amerikai diplomata. „az egyetlen mód arra, hogy szót értsünk az oroszokkal, ha realizmussal beszélünk velük, és realista módon irányítjuk saját országunkat,,. watson receptje az egyesült államok nemzetközi befolyásának növelésére: adócsökkentés helyett reagannak emelnie kell az adókat, s az amerikai hadsereget az általános hadkötelezettség alapján kell újjászerveznie. /folyt./

br/im bj

07.16 090281 1546

-.-

sk0004 4 230 mtik1004

watson /3. rész/

a volt moszkvai nagykövet állást foglalt a szovjetellenes gabonaembargó fenntartása mellett, s további szavaiból kitűnt, hogy a moszkvai nagykövetség volt az embargó és a többi szovjetellenes „megtorlóintézkedés,, értelmi szerzője. érvelése szerint az „afganisztán utáni,, amerikai intézkedések nem azt a célt szolgálták, hogy kárt okozzanak a szovjetunióknak, hanem inkább azt, hogy „felkeltsék figyelmét,, az amerikai neheztelésre.

ll



1981.02.09.

watson összefoglaló értékelése szerint a tárgyalások és a „csendes diplomácia”, sokkal megfelelőbb mód a szovjetunióval való kapcsolattartásra, mint az „ujságok főcímeiben”, való véleményközlés és a legfontosabb biztonsági kérdések megoldását veszélyeztető „összekapcsolási”, politika.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

watson a hagyományos fegyveres erők fejlesztésében látja az amerikai „biztonsági paranoia”, kiküszöbölésének egyetlen lehetőségét, bár mindenképpen úgy véli, hogy a két nagyhatalom „ütközőpályája”, elkerülhetetlenül „husz-harminc éven belül találkozik”, a jelenlegi tényleges veszélyzónák közül azonban kizárja Lengyelországot. Lengyelország a szovjetunió „elismert befolyási területe”, tehát semmi ok arra, hogy miatta összezsapás robbanjon ki. /folyt./

br/im bj

07.21 090281 1324

--

sk0005 4 230 mtik1005

watson /4. rész/

watson szerint nem vehetők komolyan azok a feltételezések sem, amelyek szerint a szovjetunióknak étvégya támadt volna a perzsa-öböl olajra, mert ebben a körzetben viszont moszkva ismeri el az „amerikai létérdekeket”, ha az egyesült államok a salt-2 ratifikálásával bebiztosítja magát a nukleáris katasztrófa ellen, akkor azokon a helyeken, így iránban, ahol igazán súlyos összeütközésre kerülhet sor, döntő szerepet játszhat az a körülmény, hogy hagyományos erőkkel képes-e megoldani feladatait, hasonlóképpen a hagyományos erők fejlettségétől és a hadsereg felkészültségétől függ, hogy salvadorban és más pontokon szembe tud-e szállni a közvetett és közvetlen szovjet terjeszkedési törekvésekkel - véli thomas watson.

br/im bj

07.25 090281 0770

--

1981.02.09.

sk0006 4 300 mtik1006

szihanuk - akahata

tokió, 1981. február 9. /mti/ - az akahata, a japán kommunista párt lapja elítéli a népiertő pol pot-rendszer szalonképeessé tételére irányuló terveket és a szihanuk volt kambodzsai államfő körüli újabb manővereket. emlékeztet, hogy csao ce-jang kínai minisztere lnök legutóbbi bangkoki látogatása során felvetődtek olyan elképzelések, amelyek szihanuk ismételt szerepeltetését szolgálják.

ezek szerint látszatra némileg háttérbe szorítanák pol pot-ot és az ugynevezett szabad khmerek vezérét, son sann gerillavezért tennék meg a különböző bujkáló fegyveres bandák egységfrontjának főnökévé. így azt remélik, hogy szihanuk vállalja majd a „kormányfői”, funkciót, korábban szihanuk kina óhaja ellenére sem akart kezet nyújtani pol pot-éknak, most viszont közölte, hogy ha peking neki is olyan anyagi és katonai segítséget ad, mint a pol pot-rendszernek, akkor hajlandó „az egységfrontkormány”, élére állni. csak hogy a manővezerkezés így sem kecsegtet sikerrel. pol pot természetesen változatlanul magának igényli a társaság ügyeibe való beleszólás igazi jogát, ellentét van klikkje és a „szabad khmerek”, között, de szihanuk sem ért szót utóbbiakkal sem. szintén ellentét van a dolgok megítélésében, a bandák egyesítésének tárgyában kina, japán, az egyesült államok és az asean-tagállamok között. ezért a régi figurák elővételének színjátéka továbbra is igen vontatott.

fn/dj bj

07.30 090281 1423

--

sk0007 4 230 mtik1008

rövid hírek

mitterrand

párizs, 1981. február 9. /upi/ - francois mitterrand, a francia szocialista párt elnökjelöltje, vasárnap a kínai kommunista párt meghívására egyhetes látogatásra pekingbe utazott. utjára elkíséri lionel jospin, az fszp első titkára, és gaston deferre, a francia nemzetgyűlés szocialista párti frakciójának elnöke.

Al

stadion-tragédia

athén, 1981. február 9. /reuter/ - 24 ember meghalt s mintegy 40 megsebesült vasárnap a pireuszi stadionban az olümpiakosz pireusz - æk athén mérkőzés befejeződése után. szemtanuk szerint a helyi klub, az olümpiakosz szurkolói csapatuk 6:0 arányu győzelmét akarták az utcán megünnepelni, ám a kijárat felé rohanva utjukat állta egy lezárt ajtó. a szurkolók összetorlódtak az ajtó előtt, majd amikor az végre kinyílt, a tömeg nyomásától az elöl álló személyek a földre zuhantak, s társaik átgázoltak rajtuk.

filmfesztivál

tampere, 1981. február 9. /adn/taszsz/ - az amerikai robert charlton „survival run”, című filmje nyerte a nagydíjat a vasárnap befejeződött tamperei rövidfilm-fesztiválon. a film egy vakon született maratonfutó életének epizódjait fűzi csokorba, összekapcsolva sportbeli teljesítményét az élet elviselésére tett erőfeszítéseivel.

rendőrhatal

belfast, 1981. február 9. /reuter/ - 13 éves lánya szeme láttára lőtt agyon egy önkéntes rendőrt két ismeretlen fegyveres vasárnap belfastban. egy telefonáló az ir nemzeti felszabadító hadsereg nevében vállalta magára a gyilkosságot.

dl bj

07.44 090281 1522

-.-

sk0008 4 230 mtik1007

flottabázis

tokió, 1981. február 9. /mti/ - egy oszakai cég „faanyagberakodási kikötő”, építésének címén az asean-övezet legnagyobb hadikikötőjét építi malaysiában. a település, amely hétfőn látott napvilágot a tekintélyes aszahi simbunban, tokiói politikai megfigyelők szerint még inkább kiélezi a szigetországi fegyverkezési vitát, és kínos helyzetbe hozza a kormánytényezőket is.

a tokiói napilap értesülései kuszagava csozo buddhista képviselőtől származnak, akinek sikerült megszereznie az építési dokumentációt és a versenytárgyalási jegyzőkönyvet. kiderült, hogy

kl

az okmányokat meghamisították, s a címloldalokról eltüntették a malaka-szoros partján létesülő lumuti kikötő katonai rendeltetésére utaló megjelölést. a japán cég, a szaeki társaság a versenytárgyalások során nyugatnémet, francia és más vetélytársak elöl halászta el a 9,1 milliárd jen értékű megrendelést. a tervdokumentációt azonban egy olyan nyugatnémet társasággal készítették, amely közismerten közel-keleti és délkelet-ázsiai haditengerészeti objektumokra szakosodott. ha majd 1984-re elkészül a kikötő, akkor lumut partjainál horgonyozhat az egész malaysiai hadiflotta. a berendezések alkalmasak hajók javítására és haditengerészek kiképzésére is.

a japán kormány legutóbb már engedélyezte, hogy szigetországi vállalatok részt vehetnek külföldi katonai létesítmények építésében, ha nem szegik meg a fegyverexport változatlan tilalmát. a japán parlamenti ellenzék azonban hangsúlyozza, hogy az engedély megadása sérti a korábbi törvényhozási határozatokat. ezek szerint japán gazdaságilag sem működhet közre más országok katonai potenciálját erősítő tevékenységben.

fn/im fm

07.49 090281 1686

-.-

sk0009 4 300 mtik1009

népszerűtlen eszmék

peking, 1981. február 9. /mti/ - a kínai kommunista párt tagságának egy részében népszerűtlenné váltak mao ce-tung eszméi. vannak, akik lejáratott ideológiának tekintik mao ce-tung eszméit és nem hajlandók azokat tanulmányozni, - mutat rá a sanhszi zsipao, a sanhszi tartományi pártbizottság lapja.

a lap első oldalas kommentárjában a kínai pártra nézve figyelmeztető és veszélyes jelenségként mutat rá, hogy a párttagok egyrésze nyíltan ellenzi a „marxizmus-leninizmus és a maocetungi eszmék”, alapelveit, vagy egyetért ugyan a marxizmus-leninizmus elveivel, de gyakorlatilag fellép a maocetungi eszmék ellen. vannak párttagok, akik teljes mértékben feladták a maocetungi eszmék tanulmányozását. a vezetők egyrésze szemet huny az ilyen jelenségek felett és óvakodik attól, hogy aktivan, az igazságnak megfelelően és erőteljesen népszerűsítse mao ce-tung eszméit, a kínai kommunista párt vezérlő ideológiáját.

kl

a kommentár szerint a maocetungi eszmék cserben hagyásának okai elsősorban a következőkben keresendők: 1. a kulturális forradalom bírálata kapcsán a párttagok egyrésze az ellenkező végletbe esett és egy kalap alá veszi a mao ce-tung hibáit a maocetungi eszmerendszerrel. 2. mások érzelmi alapon fogják fel a kérdést és azért fordítanak hátat a maocetungi eszméknek, mert szenvedtek a kulturális forradalom alatt és meggingott hitük a kínai kommunista part vezérlő ideológiájában.

a lap rámutat, hogy meg kell értetni a párttagokkal, mao ce-tung eszméi olyan varázsfegyvert képeznek, amely nélkül nem lehet sikeresen végrehajtani sem a gazdasági kiigazítást, sem a négy modernizálást. mi több, a maocetungi eszmék képezik kínában a politikai egység és stabilitás tartóoszlopát. éppen ezért, a vezetők és a párttagok elsőrendű feladata a maocetungi eszmék fokozott tanulmányozása és erőteljes népszerűsítése.

eb/dj fm

07.56 090281 1885

-. -

sk0010 1 230 mtik1010

el nem kötelezettek - megnyitás

uj-delhi, 1981. február 9. /ap/dpa/taszsz/ - az indiai főváros vigyan bhavan palotájában hétfőn megkezdődött az el nem kötelezett országok külügyminisztereinek négy naposra tervezett értekezlete.

a konferenciát megnyitó isidoro malmierca peoli kubai külügyminiszter /jelenleg kuba államfője a mozgalom soros elnöke/ üdvözlő szavai után indira gandhi, a házigazda india miniszterelnöke lépett a szónoki emelvényre. nagy érdeklődéssel várt beszédében az indiai kormányfő arra szólította fel a konferencián résztvevő mintegy 140 ország, szervezet és nemzeti mozgalom küldötteit, hogy őrizzék meg az el nem kötelezett mozgalom egységét s utasítsák el az olyan kísérleteket, amelyeknek célja a mozgalom tagjainak egymás elleni kijátszása. az afganisztáni eseményeket valamint az irak és irán közötti háborút annak példájaként említette, milyen könnyen „nyerhetnek bátorítást különböző erők az el nem kötelezettek mozgalma elleni fellépésre... az indiai kormányfő hangot adott meggyőződésének, hogy a most megnyitott fórum nagy szerepet játszik a

el

mozgalom sorainak szorosabbra zárásában a neokolonializmus ellen, a béke megőrzéséért, a nemzetközi biztonság és együttműködés elmélyítéséért, valamint az új gazdasági világrend megteremtéséért vívott harcában.

dl bj

07.58 090281 1317

-. -

sk0011 4 230 mtik1011

jelenia gora-i fejlemények

varsó, 1981. február 9. /mti/ - mint a varsói rádió hétfőn reggel jelentette: a jelenia gora-i vajdaságban hétfőre meghirdetett általános sztrájk ügyében a tárgyalásokat varsóban folytatják. a megbeszélések résztvevői már el is utaztak a fővárosba.

a kormánybizottság és a regionális „szolidaritás,” szakszervezet sztrájkbizottsága között megkezdett és hétfőre virradóan felfüggesztett megbeszélésen részt vett a „szolidaritás,” országos egyeztető bizottságának több tagja, élükön lech walesával, a bizottság elnökével.

kn/im mj bj

08.09 090281 0587

-. -

sk0012 4 300 mtik1012

szadat nyugat-európai utja /1.rész/

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. február 9. /mti/ - anvar szadat egyiptomi elnök hétfőn luxemburgba utazik, hogy kedden az európa parlament fórumán kifejtse elképzeléseit arról, milyen szerepet kell betöltenie a közös piacnak a közel-keleti rendezésben. szadat találkozik a közös piaci vezető politikusokkal majd szerdán párizsba érkezik, ahol vendéglátójával, giscard d'estaing francia államfővel a közel-keleti problémán kívül a kétoldalú kapcsolatokat is áttekintik.

el

az egyiptomi elnök az izraellel kötött különbéke aláírása, 1979 márciusa óta most első ízben látogat nyugat-európába. szadat azután fogadta el a közöspiaci meghívást, hogy az egk közös diplomáciai lépéseinek irányítóiól több ízben ígéretet kapott: az arab-izraeli konfliktus rendezésére tervbe vett nyugat-európai kezdeményezés nem lép fel a camp david-i formula helyettesítésének igényével.

keddi luxemburgi beszédében - mint az előrejelzések alapján várható - szadat az egyiptomi és közöspiaci nézőpont hasonlóságát fogja hangsúlyozni - legalábbis kettős megfontolásból. kairó egyrészt azon van, hogy az egk diplomáciai lépéseit beillesse a camp david-i formulában körvonalazott keretekbe, a várt kezdeményezést a megfennkelt folyamat felélesztésének szolgálatába állítsa, úgy képzei továbbá, hogy a palesztinok, sőt a pfsz bevonását szorgalmazó közöspiaci elgondolás az új amerikai kormányt saját közel-keleti politikájának kidolgozására fogja ösztökélni. kairóban arra számítanak, hogy e két tényező együtthetése megerősítheti egyiptom tárgyalási pozíciót izraellel szemben, miután a washington, kairó és tel aviv részvételével több, mint másfél éve kezdődött palesztin önkormányzati tárgyalások eddig eredménytelennek bizonyultak. /folyt./

rg/dj pn bj

08.23 090281 1825

-.-

sk0013 4 300 mtik1013

szadat nyugat-európai útja /2.rész/

a hét közepén párizsban kezdődő francia-egyiptomi csúcstalálkozó mindenekeelőtt azt jelzi, hogy a két ország tuljutott a kapcsolataikban tavaly tavasszal kialakult feszültségen. giscard d'estaing perzsa-öbölbeli látogatását kairóban úgy értékelték, hogy párizs a közöspiaci országok közel-keleti rendezési elképzeléseiben vállalt szerepével veszélybe sodorja a camp david-i formulát és alternatívát kíván állítani vele szemben, ma a két ország viszonyát kedvezően ítélik meg egyiptomban. a kairónak nyujtott nyugati gazdasági támogatásban és a fegyverszállításokban az egyesült államok után előkelő hely jut franciaországnak. aktuális politikai kérdéseket illetően pedig elégedetten nyugtázzák a kairó és párizs közötti egyetértést, sőt egyeztetést a csádi kérdésben, líbia csádi szerepének megítélésében.

rg/dj pn

08.23 090281 0870

-.-

sk0014 4 230 mtik1014

irak - irán

teherán, bagdad, 1981. február 9. /reuter/ap/afp/ - az iraki-iráni határvidéken a hétvégén többhelyütt folytatódtak ugyan a a szórványos harcok, de teherán és bagdad a jelek szerint most nincs abban a helyzetben, hogy nagyobb szabású katonai akcióról döntsön. mind irán, mind irak képviselteti magát az el nem kötelezettek új delniben hétfőn megnyiló külügyminiszteri értekezletén, amelynek egyik fő témája éppen a két ország háboruja lesz. a konferencia állásfoglalásától mindkét részről sokat remélnek, s későbbi katonai döntéseiket valószínűleg részben ettől teszik majd függővé.

irak az el nem kötelezettektől várja, hogy megerősítse helyzetét. szeretné, ha a külügyminiszterek folytatnák közvetítésüket, s lehetővé tennék, hogy tárgyalások akkor kezdődjenek meg, amikor még megőrizheti a jelenlegi katonai pozíciót. szadun hammadí külügyminiszter - aki már az indiai fővárosban tartózkodik - nyomatékosan hangoztatta, hogy „irak kedvezően fogadná az el nem kötelezettek bármilyen békekezdeményezését,,.

irán behzad nabavi államminiszter szerint rendkívül kemény álláspontot képvisel majd az el nem kötelezettek konferenciáján. a miniszter, az értekezleten részt vevő iráni küldöttség vezetője új delhibe indulása előtt adott nyilatkozatában megerősítette, hogy teherán nem hajlandó tárgyalni, amíg az iraki alakulatokat vissza nem vonták. ezt az álláspontot kiegészítette azzal, hogy teherán a külügyminiszteri értekezleten irak tagságának felfüggesztését követeli majd, mert „agressziót követett el,, s ezzel megsértette az el nem kötelezettek mozgalmának egyik alapelvét.

baniszadr iráni elnök vasárnapi nyilatkozatából kitűnik, hogy irán katonai és politikai helyzetének lassu javulására számít, s feltehetőleg ez magyarázza hajthatatlan álláspontját. /folyt/

wa pl bj

09.01 090281 1831

el

-.-

sk0015 4 230 mtik1015

irak-irán /folyt/

teherán, bagdad, 1981. február 9. /reuter/ap/ - baniszadr szerint „irak fél a háború folytatásától, hadserege már jó ideje egy helyben áll, s jó esélyek vannak arra, hogy meggyengítsék katonai pozícióit,,. baniszadr hangot adott reményének, hogy a tuszügy megoldódása enyhít irán nemzetközi elszigetelődésén is, s ez szintén iránnak kedvez majd a háborúban. baniszadr mindamellett elismerte, hogy az iráni hadsereg jelenleg nem rendelkezik olyan fegyverzettel, amellyel átütő támadást indíthatna.

wa pl bj

09.06 090281 0547

-.-

sk0016 4 230 mtik1016

tower-interju

washington, 1981. február 9. /mti-afp/reuter/ -john tower szenátor, az amerikai szenátus hadügyi bizottságának elnöke a u.s.news and world report című amerikai hetilapnak adott interjújában a reagan-kormányzat elsőrendű feladatának nevezte, hogy indítson be új stratégiai fegyverkezési programokat.

a befolyásos testület elnökének véleménye szerint „haszontalan,, dolog lenne tárgyalni a salt-ii. szerződésről mindaddig, amíg az egyesült államok -legalábbis szerint - „katonailag hátrányos,, helyzetben van. tárgyalóasztalhoz majd akkor lehet ülni, ha az egyesült államok végrehajtotta - a tower szenátor által is javasolt - költséges fegyverkezési programokat.

a szenátor az állítólagos „szovjet fenyegetéssel,, szemben az amerikai katonai költségvetés további - „rendkívül lényeges,, - emelését tartja kívánatosnak, s az 1981/1982-es pénzügyi évre még a carter-kormányzat által előterjesztett, békeidőben példátlanul nagy, 196,4 milliárd dolláros katonai költségvetést további 11-12 milliárd dollárral akarja növelni.

cd

a szenátor vészjósló érveléssel próbálta alátámasztani mondandóját, s azt állította, hogy az elkövetkező években minden eddiginél nagyobb lesz a közvetlen szovjet-amerikai konfliktus kirobbanásának veszélye.

fg fm bj

09.08 090281 1295

-.-

sk0017 4 230 mtik1017

nszk - bartók

bonn, 1981. február 9. /mti/ - vasárnap duisburgban megnyitották a bartók-centennárium nszk-beli ünneppsorozatát. a ruhr-vidéki város wilhelm-lehmbruck muzeumban pozsgai imre kulturális és művelődésügyi miniszter jelenlétében kővári péter, a magyar népköztársaság nszk-beli nagykövete nyitotta meg az allegro barbaro című kiállítást, amely bartók hatását tükrözi a magyar képzőművészetre.

az ünnepségen jelen voltak a bartók-család tagjai, duisburg főpolgármestere, a rendező északrajna-vesztfáliai tartományi kormány több tagja, a nyugatnémet kulturális és társadalmi élet számos személyisége.

a kiállítás megnyitása előtt pozsgai imre nemzetközi sajtóértekezleten szólt a bartók-ünneppsorozat magyarországi és nemzetközi eseményeiről, a magyar-nyugatnémet kulturális kapcsolatokról. ifjabb bartók béla édesapja németországi tartózkodásának emlékeit elevenítette fel, majd nyugatnémet zenetörténészek méltatták a bartók-életmű jelentőségét.

mint a sajtókonferencián elhangzott: először 1926-ban mutattak be bartók-művet németországban. a csodálatos mandarin ősbemutatója botrányba fulladt, az akkori kölni polgármester - konrad adenauer, később az nszk első kancellárja - a premier után betiltotta az előadást. ezt követően 1945-ig egyetlen alkalommal sem szólaltatták meg bartókot német pódiumokon.

cd

a nagy zeneszerző születésének századik évfordulója alkalmából rendezett koncertsorozat késő őszig tart, neves magyar és külföldi vendégművészek fellépésével. duisburg városa több - bartók életét és a magyar zenetörténet fontosabb állomásait bemutató - kiállítással gazdagítja a színes kulturális programot.

or/dj fm

09.11 090281 1692

.-

sk0018 4 230 mtik1018

egyiptom-izrael

tel aviv, kairó, 1981. február 9. /upi/ap/ - a diplomáciai titok megsértésével vádolja az izraeli televíziót eliahu ben-elisszar izrael kairói nagykövete, tiltakozásának oka, hogy az izraeli televízió vasárnapi adásában ismertette - s a nagykövet szerint durván elferdítette - azt a beszélgetést, amelyet a nagykövet a múlt hét szerdáján folytatott szadat egyiptomi elnökkel, s szadat által mondottakat úgy értelmezte, hogy az egyiptomi államfő ellenez minden nyugat-európai kezdeményezést a közel-keleti rendezés ügyében. a beszélgetés nyilvánossághozatalát szadat hétfőn kezdődő luxemburgi látogatásához időzítették. az elnök az európa parlament előtt óhajtja kifejteni elképzeléseit arról, mit tehet szerinte a közös piac a közel-keleti konfliktus megoldásáért.

mint ismeretes, kairónak az az álláspontja, hogy minden nyugat-európai akciónak be kell illeszkednie a camp davidben megfogalmazott formula kereteibe, s nem szabad, hogy alternatívát állítson az amerikai-egyiptomi-izraeli egyezményben körvonalazott elképzelésekkel szemben. ugyanakkor szadaték nagy reményeket is fűznek egy olyan közös piaci megoldási javaslathoz, amely kiegészítve camp davidet erősítené egyiptom tárgyalási pozícióit s előrelendítené a másfél éve csak igen vontatottan haladó ,,önkormányzati tárgyalásokat,,.

az izraeli televízió által ismertett beszélgetés-változat kairó szerint olyan benyomást kelt, mintha luxemburgi útja előestéjén le akarták volna járni szadatot, meg akarták volna kérdőjelezni kedden elhangzó beszédének hitelét. eszerint például szadat nemcsak azt állította volna, hogy ellenez mindenfajta nyugat-európai akciót, hanem azt is kijelentette, hogy vezető nyugat-európai politikusok kezdeményezéseinek csupán az a céljuk, hogy mélyítsék a szakadékot egyiptom és izrael között. a beszélgetés során az izraeli tv szerint szadat ismételtén megerősítette, hogy jordánia csak az

izraeli-egyiptomi-amerikai megegyezés után kapcsolódhat bele a palesztinoknak nyújtandó önkormányzatról szóló tárgyalásokba, amelyekben a pfsz-nek viszont egyáltalán nincs helye. mint ismeretes, a kilencek közel-keleti rendezéssel foglalkozó ugynevezett velencei nyilatkozata javasolja a pfsz bevonását a tárgyalásokba.

egyelőre nem lehet tudni, mi az igazság szadat kijelentései körül, beszélgető partnere, eliahu ben-elisszar nem adott még ,,helyreigazítást,, a televízióban elhangzottakra. csupán annyit jelentett ki, hogy: ,,ez egy szégyenletes akció,, s vizsgálatot fog követelni annak megállapítására, ki a felelős a diplomáciai titok megsértéséért és jelentése tartalmának ,,durva elferdítéséért,,.

pn pl bj

09.25 090281 2654

.-

sk0019 4 230 mtik1019

el nem kötelezettek

patak károly, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

uj-delhi, 1981. február 9 /mti/- beható előzetes tanácskozások után, amelyek főleg az afganisztánnal, délkelet-ázsival és az indiai-óceán helyzetével összefüggésben előterjesztett vitás javaslatok egyeztetését szolgálták, hétfőn megnyílt uj-delhiben az el nem kötelezett országok külügyminiszteri értekezlete.

magyar idő szerint a kora reggeli órákban, a vigyan bhavan-ban kilencvenhárom ország és két felszabadítási szervezet, rajtuk kívül pedig még sok más állam képviselői, vagy megfigyelői először isidoro matmierca kubai külügyminiszter üdvözlő szavait hallgatták meg: a havannai csucsértekezlet házigazdája lépett a mikrofonhoz.

ezután kezdődött meg a négynapos érdemi vita. az india javasolta napirendtervezetről előzőleg egy politikai és egy gazdasági bizottságnak nevezett testület egyezkedett. az asean-országok célja vietnam megbélyegzése azért, mert segítséget nyújt kambodzának, s ugyanakkor törölni akarják az indiai-óceáni diego garcia amerikai támaszpont veszélyére felhívó szövegrészeket.

iráni és pakisztáni sürgette, hogy a konferencia afganisztán ügyén ítélje el a szovjet magatartást, és egyben irán az afganisztáni küldöttség kirekesztése mellett is szót emelt.

gandhi miniszterelnök a konferencia előestéjén fogadta külügyminiszterét, naraszimha raot. rao, az értekezlet elnöke, vasárnap esti televíziós nyilatkozatában azt mondta: reméli, hogy az el nem kötelezett országok az őket foglalkoztató különböző kétoldali nézeteltérések ellenére is kiegyeznek.

pk/dj bj

09.31 090281 1629

-.-

sk0020 4 230 mtik1020

turner-terrorizmus

new york, 1981. február 9. /mti-ap/ - a központi hirszerző hivatal /cia/ volt igazgatója, stansfield turner tengernagy vasárnap a cbs amerikai televíziós hálózat egyik programjában azt nehezményezte, hogy a szovjetunió támogatja a forradalmi mozgalmakat közép-amerikában és a világ más részein, s ezzel -legalábbis szerinte - „fenyegeti az egyesült államokat és szomszédait,,.

a volt cia-igazgató, akinek „cége,, nem egyszer került világbotrányok középpontjába a külföldön - egyebek között éppen latin-amerikában, iránban és másutt - végrehajtott terrorakciók miatt, nyilatkozatában a „forradalmi mozgalmakról,, és a „terrorizmusról,, mint egymással felcserélhető fogalmakról beszélt. a nemzetközi terrorizmus elterjedése - mondotta - nagy veszélyt jelent „barátainkra, és a mexikótól egészen dél-amerikáig,,.

a szerkesztőségek tájékoztatására

turner szerint a szovjetunió libia és kuba közvetítésével szállít fegyvereket a nicaraguai, salvadori, guatemalai és egyéb közép-amerikai országok „terroristáinak,, , és „világméretű védnökséget gyakorol a terrorizmus fölött,,.

fg fm bj

09.35 090281 1188

-.-

sk0021 4 200 mtik1021

hírek az ndk-ból

berlin, 1981. február 9. /mti/

35 éves einheit

35 éves az einheit, a német szocialista egységpárt központi bizottságának elméleti folyóirata. a folyóirat - amelynek első számát 1946. február 9-én a német kommunista párt adta ki - ma havonta mintegy 300 ezer példányban jelenik meg.

brecht- napok

széleskörű nemzetközi - köztük magyar - részvétellel hétfőn megkezdődtek berlinben az 1981. évi brecht- napok. az ndk brecht központjának hagyományos rendezvénysorozatának idei fő témája a brecht ábrázolás és a nagy író műveinek bemutatása a szocialista országokban.

tavaszvárás

évszázados szokások alapján a közelgő tavaszt köszöntötték a hétvégén a német demokratikus köztársaság déli körzeteiben. legényemberek farsangi jelmezekben, énekelve, verselve házról-házra „kergették el,, a telet, jelképes ajándékok ellenében. halte vidékén az idén 300 hasonló népi ünnepséget tartanak.

ko/im mj

09.37 090281 0961

-.-

sk0022 4 230 mtik1022

afrikai hírek

johannesburg, 1981. február 9. /ap/reuter alapján /taszsz/- a világ nemzeti felszabadító mozgalmait terrorizmussal vádoló új washingtoni kormányzat megtalálta első számú ideológiai fegyvertársát, a fajüldöző dél-afrikai köztársaságot. a pretóriai kormány vasárnap arról tájékoztatta az ensz-t: teljes mértékben elszánta magát arra, hogy felvegye a harcot a terrorizmus ellen, függetlenül attól, hogy „ az dél-afrikai, vagy valamelyik szomszédos országból ered,,.

del

1981.02.09.

pieter willem botha dél-afrikai külügyminiszter vasárnap, igazolandó az apartheid-ellenes afrikai nemzeti kongresszus-nak /anc/ a szomszédos mozambikban élő tagjai ellen elkövetett január 30-i kommandótámadást, levelet intézett kurt waldheim ensz főtitkárhoz. ebben emellett, hogy terroristáknak nevezi az anc tagjait, nyíltan megfenyegeti a „terroristákat”, támogató országokat is.

maputóban vasárnap tartották a barbár támadás 12 áldozatának gyászszertartását, amelyen az anc vezetőin kívül a mozambiki kormány hat minisztere, valamint az afrikai egységszervezet képviselője vett részt.

tripoli /upi/ - a csádi kormány kérte - tartva franciaország fenyegető katonai beavatkozásától - a libiai katonaság állomásoztatását az országban, és a libiai csapatok addig maradnak ott, amíg azt a csádi kormány szükségesnek tartja - jelentette ki vasárnap egy gyűlésen moamer el-kadhafi. hozzátette: a libiai katonai jelenlét szükségteenné válik, mihelyt a csádi kormány képes lesz arra, hogy biztonságot nyújtson a népnek és amikor megszűnnek az országot fenyegető imperialista akciók.

algir /reuter/ - az amerikai harci repülőgépek leszállítása marokkónak csak még agresszívebbé és még kihívóbbá teszi majd rabat politikáját - írta vasárnapi számában az el moudjahid című félhivatalos algériai lap. mint jelentettük marokkó a napokban jutott hozzá két „rockwell ov 10a bronco”, típusu, elsősorban a gerilla-ellenes hadviselésben alkalmazott felderítő harci repülőgéphez. washington kilátásba helyezte további repülőgépek és 108 harckocsi leszállítását a nyugat-szahara felszabadításáért küzdő hazafiak ellen harcoló marokkói királynak.

bl pl

09.41 090281 2163

-.-

sk0023 4 230 mtik1023

nothomb - neutronfegyver /1.rész/

brüsszel, 1981. február 9. /mti/ - a belgiumi közvéleményben és politikai körökben is nagy felháborodást keltett charles-ferdinand nothomb belga külügyminiszternek a neutronfegyver belgiumi telepítéséről elhangzott nyilatkozata. nothomb, aki afrikai köruton volt, lagosban a reuter hírgyűjtő tudósítójának kijelentette: belgiumnak elvileg nem lenne kifogása az amerikai neutronfegyver belgiumi elhelyezése ellen.

lll

1981.02.09.

tobback képviselő, a /flamand/ belga szocialista párt parlamenti csoportjának elnöke azonnal felvilágosítást kért a kormánytól s hasonló lépést tett a vallon keresztényszocialista párt is. a hét végén tartott minisztertanácsi ülés után martens miniszterelnök kijelentette: a kormány nem foglalkozott a kérdéssel, annál kevésbé, mivel az amerikai kormány nem is lépett kapcsolatba brüsszellel e témában.

a felháborodás láttára a belga külügyminisztérium szóvivője érintkezésbe lépett a külügyminiszterrel és kijelentette: az amerikai hadügyminiszter arról a lehetőségről beszélt, hogy a neutronfegyvert beveszik az amerikai haderők fegyvertárába. a belga külügyminiszter csupán tudomásul vette ezt a kijelentést, amelyről azonban nem konzultáltak az európai szövetségesekkel. a belga külügyminiszter lagosi interjújában nem foglalt állást olyan értelemben, hogy ezt a kérdést vizsgálat tárgyává tennék. a neutronfegyvernek belgiumban történő elhelyezése egyáltalán nem került szóba. /folyt./

pd/dj fm

10.19 090281 1480

-.-

sk0024 4 230 mtik1024

nothomb-neutronfegyver /2.rész/

várható, hogy a külügyminiszter, belgiumba való visszatérése után nyilatkozni fog ebben az ügyben. nemcsak a közvélemény, hanem a politikai pártok nagyrésze is azt várja, hogy nothomb határozottan visszavonja homályos lagosi kijelentéseit. az ügy világosan megmutatja, hogy más nyugat-európai országokhoz hasonlóan belgium is határozottan elutasítja az amerikai hadügyminiszter elképzelését, amely rendkívül veszélyes helyzetet teremtene nyugat-európa számára.

pd/dj fm

10.20 090281 0523

lll

-.-

1981.02.09.

sk0025 4 230 mtik1025

ucd-kongresszus /1. rész/

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. február 9. /mti/ - nagy többséggel a „hivatalosak”, listája győzött a „kritikusokkal”, szemben a spanyol kormánypárt, a demokratikus centrum unió /ucd/ 2. kongresszusán, amely vasárnap este helyett csak hétfőn reggel ért véget palma de mallorcán, a párt elnökévé, az e tisztségéből is visszavonult adolfo suárez helyébe, agustin rodriguez sahangun hadügyminisztert választották meg, az új elnök javaslatára adolfo suárezt, aki a végrehajtó bizottság tagjainak a megválasztása során a legtöbb szavazatot kapta, közfelkiáltással a párt diszelnökének nevezték ki, a párt főtitkára továbbra is rafael calvo ortega maradt, a végrehajtó bizottságnak, miután nem voltak eredményesek a két szárny több napon át tartó tárgyalásai, a „hivatalosok”, listájának 30, a „kritikusok”, listájának pedig 7 képviselője lesz a tagja.

leopoldo calvo sotelo, akinek minisztereelnökjelöltéségét a kongresszus pénteken közfelkiáltással támogatásáról biztosította, nem szerepel az új végrehajtó bizottság tagjai között, mivel kormányfői beiktatása esetén automatikusan a vezetőszerző tagjává válik, a kongresszus egyébként felhatalmazta a párt minisztereelnökjelöltjét, hogy más pártokkal való tárgyalások útján szerezzék meg a szükséges támogatást kormánya megalakításához.

a kongresszuson az ellenzéki, ugynevezett „kritikus”, szárny a vezetőszerzőkben elért képviselőségénél nagyobb eredményeket vívott ki a politikai vitákban, és számos elképzelését sikerült érvényre juttatnia a határozatokban, így az egyik legvitatottabb kérdésben, a válás problémájában kimondták, hogy a kormánypárt nem támogatja a „pusztán a felek közös megegyezésén alapuló”, válás kimondásának lehetőségét, ezt legtöbbször úgy értelmezik, mint felhatalmazást a parlament előtt szereplő törvénytervezetnek a püspökök multheti nyilatkozata szerinti módosítására, ezzel szemben francisco fernandez ordonez igazságügyminiszter, a vitatott törvénytervezet szerzője kijelentette, a megfogalmazás nem érinti a tervezetet, mivel az „nem pusztán”, a felek közötti megegyezés alapján engedélyezné a válást, hanem ahhoz „a szakítás tényét”, bíróságitag is bizonyítani kell. /folyt./

leh/im fm

10.31 090281 2253

1981.02.09.

sk0026 4 230 mtik1026

ucd-kongresszus /2. rész/

jóllehet, a kongresszus hangsúlyozta a párt centrista jellegének fenntartását, az elfogadott határozatok, az adolfo suárez helyébe megválasztott új pártelnök és minisztereelnök személye - akik mindketten a nagytőke teljes bizalmát élvezik - a spanyol kormánypárt további jobbra tolódására utalnak.

leh/im fm

10.32 090281 0354

sk0027 4 230 mtik1027

Lemp kb teljes ülés

varsó, 1981. február 9. /mti/ - varsóban hétfőn délelőtti tíz órakor megkezdte munkáját a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának nyolcadik teljes ülése, a tanácskozáson stanislaw kania, a központi bizottság első titkára elnököl, a napirend első pontjaként tadeusz grabski, a politikai bizottság tagja, a kb titkára előterjeszti a politikai bizottság referátumát, amelynek témája: „a párt feladatai a szakszervezetek tevékenységi körülményeinek és szocialista jellegének formálásában,..

a másik napirendi pont: beszámoló a politikai bizottság munkájáról.

kn/dj mj

10.40 090281 0623

sk0028 4 230 mtik1028

el nem kötelezettek - gandhi /1. rész/

patak károly az mti kiküldött tudósítója jelenti

uj-delhi, 1981. február 9. /mti/ - indira gandhi hétfőn felszólította az el nem kötelezett országok uj-delhiben ülésző képviselőit arra, hogy a mozgalom régi elvei és célkitűzései alapján fokozzák erőfeszítéseiket egységük szilárdítására. szavai a mozgalom születésének huszadik évfordulójával egybeeső négy napos külügyminiszteri konferencia ünnepélyes megnyitóján, a vigyan bhavan, „a kultura palotája,, disztermében hangzottak el háromezer főnyi hallgatóság előtt.

gandhi asszony sürgette a résztvevőket, hogy egyöntetűen fellépve, harcoljanak a gyarmatosítás és fajüldözés megmaradt bástyái ellen, namibia, dél-afrika és palesztina szabadságáért küzdő népei védelmében, egyben pedig saját érdekeikért. „a tapasztalat azt bizonyítja - mondotta - hogy a politikai leigázás és a gazdasági kizsákmányolás egy töről fakad. így hát, amikor kivívtuk politikai szabadságunkat, gazdasági haladást is reméltünk. az el nem kötelezettség politikájának gazdasági dimenziója nem kevésbé fontos a politikainál,, - hangsúlyozta, nemzetközi tárgyalásokat sürgetve egy új gazdasági világrend megteremtéséért.

beszédének alaphangját mégis a mozgalom egységének fennmaradásáért érzett aggodalom adta meg. „megosztva sebezhető vagyunk, egységesen fennmaradhatunk és fenn is tudunk maradni,, - hirdette. ezután azokhoz a tagállamokhoz, közöttük szingapurhoz és pakisztánhoz fordult, amelyek a többség akaratával ellentétes határozati javaslatokat erőltetnek: „nem azért vagyunk itt, hogy a szavakkal zsonglőrködjünk, hanem azért, hogy módot találjunk az el nem kötelezett mozgalom tekintélyének és hatékonyságának megszilárdítására.,, célzott arra, hogy a nyugati propaganda a vitás kérdéseket lovagolja meg és valósággal sugallja ezeket a delhi tanácskozás küszöbén. ebből csak a mozgalom ellenségei huznak hasznot. utalt a kedvezőtlenre fordult világjelenségekre, köztük a fegyverek felhalmozódásának veszedelmére, a latin-amerikai országokat terhelő külföldi nyomásra. /folyt./

pk/im pl/bj

11.09 090281 2106

--

sk0029 4 230 mtik1029

el nem kötelezettek - gandhi /2. rész/

javasolta: forduljon a konferencia felhívással a nagyhatalmakhoz abból a célból, hogy csökkentsék jelenlétüket az indiai-óceánon és afrikában, s hogy törekedjenek a békét és megértést szolgáló párbeszédre. kitért gandhi asszony - a feleket meg nem nevezve, s egyiküket sem okolva a történekeért - az iraki-iráni háborúra is, amely - mint mondotta - kedvezőtlen hatást gyakorol nem csak a két népre, de az egész el nem kötelezett mozgalomra is. „a béke és az emberiség jövője érdekében felszólítjuk a hadviselő feleket arra, hogy hívják haza fiaikat a frontról,, - mondotta. afganisztán kérésére a közép-ázsiai országnak nyújtott szovjet katonai segítségre, amely további konfliktusoknak vette elejét a térségben, gandhi asszony a „mélyen elszomorító esemény,, rövid kitért találta alkalmasnak.

gandhi asszony isidoro malmierca kubai külügyminisztert, a másfél évvel ezelőtt rendezett havannai csúcstalálkozó házigazdáját követte a szónoki emelvényen. malmierca hitet tett a mozgalom belső összetartása, a külföldi beavatkozás kivédése, az el nem kötelezett országok gazdasági érdekeinek megvédése mellett, és leszögezte, hogy a kubai küldöttség minden erejével az értekezlet sikerén fáradozik majd. malmierca később átadta helyét az elnöki székben naraszimha rao indiai külügyminiszternek. - „mozgalmunk lényege mindig is az ember örök harca volt szabadságának és függetlenségének teljes érvényesüléséért. ez a cél még távoli, s hosszú, fárasztó ut áll előttünk,, - mondotta székfoglaló beszédében.

rao után egy-egy küldött földrésze nevében kapott szót, majd megválasztották a konferencia tisztségviselőit.

a nyilvános megnyitón a diplomaták és újságírók részére fenntartott karzaton helyet foglalt a törvényes kambodzsai kormány uj-delhiben néhány napja működő nagykövete, dith munt. meghívása ellen szingapur és malaysia hiába tiltakozott. kambodzsai - amint ezt a résztvevők többségének határozata alapján a havannai csúcskonferencia elhatározta - egyelőre nem foglalja el az el nem kötelezettek mozgalmában neki járó helyet.

pk/im pl/bj

11.18 090281 2127

--

sk0030 4 230 mtik1030

kiegészítés mtik 1027 sz. hírünkhöz /lemp plénum/:

az utolsó mondat után kérjük beiktatni:

a politikai bizottság munkájáról szóló beszámolót kazimierz barcikowski, a pb tagja, a központi bizottság titkára terjeszti elő.

kn ai

12.19 090281 0253

--

sk0031 4 230 mtik1031

brit tengerészsztrájk

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 9. /mti/ - ötödik hetébe lépett a brit kereskedelmi tengerészek bérkövetelő sztrájkmozgalma, amelynek során egy-két napos forgósztrájkokkal zilálják szét a szigetország nemzetközi személyhajó-forgalmát, főleg a kompjáratokét. Hétfőn és kedden nem közlekednek az átkelőjáratok a déli kikötők és a csatorna-szigetek, illetve a bretagne-i városok között. Jelenleg világszerte mintegy 200 brit hajó vesztegel kikötőben a sztrájk miatt.

a bérkövetelő mozgalom lassan felbomlasztja a hajózási vállalatok tömbjét. eddig négy vállalat teljesítette a tengerészek követeléseit. a munkáltatók csökkenő reményeire utal, hogy most már ők javasolják független döntőbírási igénybe vételét a bérvita rendezésére, amit a sztrájkmozgalom elején még a tengerészek javasoltak. a fejlemények azonban már túlnőttek a közvetítés lehetőségén, a tengerészek a sztrájk fokozásával készülnek minél gyorsabban kivívni a teljes győzelmet. ezért lehetséges, hogy kiterjesztik a sztrájkmozgalmat az északi-tengeren működő olajfuró berendezések ellátására is.

lb/dj ng

12.38 090281 1158

Fi

--

sk0032 4 230 mtik1032

a brit kp főtitkára a baloldal helyzetéről

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 9. /mti/ - a brit baloldalon belül a szocialistáknak ma kétfrontos harcot kell vívniuk: egyfelől a konzervatív politika teleplezéséért és elutasításáért, másfelől a munkáspárt wembley-i rendkívüli konferenciáját követő ellentámadással szemben - mondotta gordon mcLennan, nagy-britannia kommunista pártjának főtitkára vasárnap londonban elhangzott beszédében.

„a mesterséges, formális egység, az osztályegyüttműködés politikája körül nem old meg semmit,, - hangoztatta mcLennan a munkáspárton belül kiéleződött frakcióharcról szólva. a torykat hosszú távon és a következő általános választásokon csak úgy lehet legyőzni, ha a munkásmozgalom minden osztagánál véget vetünk a jobboldal uralmi helyzetének. a munkásmozgalom harci egységét elsősorban nem thatcher asszony fenyegeti, nem is a limehouse-ban /david owen volt külügyminiszter házában/ fabrikált trójai ló, hanem healey és társai, akik a főtűzet a baloldalra és nem a torykra zudítják.

ma arra van szükség, hogy milliókat mozgósítsunk a nukleáris háború veszélye, a tömeges munkanélküliség és az állami kiadások csökkentése ellen. ez azonban csak úgy lehetséges, ha a munkásmozgalom egységes, és baloldali követelésekért küzd. ezért lenne katasztrófális a munkásmozgalom jövőjére nézve, ha a baloldal megalkudna a politikai kérdésekben a jobboldaliakkal, akik azért maradtak meg a munkáspártban, hogy újra meg újra hadbaszálljanak a pártkongresszusok és a szakszervezeti kongresszusok határozatai ellen.

thatcherék politikája fenyegeti angliá biztonságát és gazdaságát és súlyos csapásokat mér a munkásosztály többségére, különösen a nép legelesettebb rétegeire. de az emiatti harag önmagában még nem biztosítja a toryk bukását, sem a közelgő helyi tanácsi választásokon, sem az általános választásokon - figyelmeztetett mcLennan. a tömegtájékoztató eszközök túlnyomórészt a konzervatívok és a nagytőke oldalán állnak és ma is munkások millióinak gondolkodását befolyásolják, még azokét is, akik munkanélküliek vagy akiktől a konzervatív kormány az állami kiadásokat csökkentő intézkedései megvonták a szociális és egyéb juttatásokat. ezért a baloldalnak még intenzívebben és napról napra kell folytatnia az eszmék harcát - hangoztatta londoni beszédében gordon mcLennan, nagy-britannia kommunista pártja főtitkára.

lb/dj ng

12.49 090281 2439

Fi

sk0033 4 230 mtik1033

jordániai ügyvivő

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1981. február 9. /mti/ - három nappal azután, hogy ismeretlen fegyveresek elrabolták jordánia beiruti nagykövetségének ügyvivőjét, még mindig nincs hitelt érdemlő információ hisam el-mohaiszen sorsáról, fogvatartóról, tartózkodási helyéről. a beiruti sajtószervekhez eljuttatott rendkívül ellentmondásos, valószínűtlen elemekből összetákolt közleményekből csupán annyi állapítható meg teljes biztonsággal, hogy ezek sugalmazói, illetve terjesztői szíria befektetésére próbálják felhasználni a jordániai diplomata elrablását.

abdel halim khaddam szíriai külügyminiszter vasárnap nyilatkozatban utasította vissza a rágalmakat, nyomatékosan hangsúlyozva, hogy szíriának semmi köze a jordániai ügyvivő elrablásához, és sohasem folyamodik olyan módszerekhez, amelyeket mindig is elítélt. a damaszkuszi sajtó jordániát teszi felelőssé a szíria ellen indított propagandakampányért, s a leghatározottabban visszautasítja az ammani eredetű vádakát.

a beiruti falangista rádióban ismertett hétfői közlemény szerint az emberrablók kivégzik foglyukat, ha helyi idő szerint hétfőn 17 óráig nem teljesítik „követeléseiket,.. /ezek: hét irakba, illetve jordániába szökött szíriai állampolgár kiadása, valamint az, hogy a pfsz, ezen belül az el fatah szakítson meg minden kapcsolatot jordániával./

az asz-szafir című lapban idézett libanoni kormányforrások szerint hamisaknak bizonyultak a „forradalmi sasok,„ elnevezésű, szíriához közelálló palesztin szervezetnek tulajdonított közlemények. /ez a szervezet egyébként elhatárolta magát a terrorista akcióktól./ tovább fokozta a zűrzavart, hogy a falangista rádió hétfőn reggel egy szíriával szembenálló csoport „üzenetéről,„ is beszámolt. nagy a valószínűsége annak, hogy a libanoni jobboldal rádiója célzatosan arra használja fel az emberrablást, hogy ellentéteket szítson egyfelől szíria és jordánia, másfelől szíria és az el fatah palesztin szervezet között. a zavaroktól propaganda nyilvánvalóan megnehezíti a nyomozók dolgát, s alkalmas arra, hogy elterelje a figyelmet a tényleges bűnösökről.

hétfőtől jordánia megszigorította a szíriai állampolgárok beutazási feltételeit. személyi igazolvány helyett ezután utlevéllel kell rendelkezniük.

bz/im pl

13.06 090281 2314

Fi

sk0034 4 230 mtik1034

wojtaszek - trybuna ludu /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. február 9. /mti/ - a lengyelországi helyzet és a kelet-nyugati kapcsolatok összefüggéseiről írt terjedelmes elemző cikket a hétfői trybuna luduban emil wojtaszek, a lemp politikai bizottságának tagja, a kb titkára.

wojtaszek kiemeli, hogy az utóbbi években a nemzetközi méretű osztályharcban, az ideológiai konfrontációban nyugati részről elsődlegesen az ideológiai felforgató tevékenységre összpontosítanak, amelynek célja az, hogy belülről próbálják bomlasztani a szocializmust, gyengíteni a nemzetközi munkásmozgalom egységét. a lengyelországi feszültségek és belső konfliktusok tovább bonyolítják az amugyis feszült nemzetközi helyzetet, gyengítik lengyelország nemzetközi pozícióját. az utóbbi hónapokban „lengyelország a belső és külső szocialistaelenes erővel vívott ideológiai küzdelem színtere. a szocializmus külső és belső ellenségei arra számítanak, hogy a belső feszültség és destabilizáció fokozására használhatják ki a lemp által kezdeményezett megújulási folyamatot,..

wojtaszek emlékeztet rá: a szocialista országok vezetői a két- és többoldalu találkozók egyaránt következetesen hangsúlyozták, hogy biznak lengyelországban és a lemp-ben, meggyőződésük, hogy „népünk a párt vezetésével képes a nehézségek gyors leküzdésére, s a szocialista építőmunka folytatására. „ /folyt./

kn/zsa kd

13.16 090281 1436

--

sk0035 4 230 mtik1035

wojtaszek - trybuna ludu /2.rész/

ugyanakkor a nyugati felforgató központok mindent elkövetnek, hogy gyengítsék lengyelország kapcsolatait a szocialista közösséggel és különösen a szovjetunióval. a lengyelországban belül működő szocialistaelenes erőket ezek a központok minden lehetséges módon támogatják, még „kész koncepciókat és recepteket is adnak nekik arra, hogyan térítsék le lengyelországot a szocialista fejlődés útjáról, hogyan ássák alá szövetségi kapcsolatait,..

Fi

wojtaszek emlékeztet arra, hogy a nato tanácsának mult év decemberi ülésén a lengyel helyzetet szovjetellenes jelszavak hangoztatására és végsősoron „érvként”, a katonai költségvetések növelésére használták fel.

a belső szocialistaellenes erők támogatásában különösen aktív szerepet játszanak azok a nyugatnémet revizionista körök, amelyek megpróbálják kétségbe vonni az európai status quot, beleértve az odera-neisse határvonal végleges jellegét is. gazdasági téren ezek a körök igyekeznek odahatni, hogy a lengyelországnak nyújtandó esetleges hiteleket kössék politikai feltételekhez. jól példázza a lengyel ügyekbe való külső beavatkozási próbálkozásokat az a tény, hogy a nyugati világ néhány kifejezetten reakciós szakszervezete - például az amerikai afl-cio - milyen élénk „érdeklődést”, tanúsít a lengyel szakszervezeti mozgalom iránt. /folyt./

kn/zsa kd

13.32 090281 1370

-.-

sk0036 4 230 mtik1036

wojtaszek - trybuna ludu /3.rész/

Lengyelország fontos politikai, stratégiai és gazdasági pozíciókat foglal el a második világháború utáni Európában. a külső és belső szocialistaellenes erők céljai, amelyek sok vonatkozásban egybeesnek, ellentétesek nemcsak a lengyel nép érdekeivel és a lengyelországi szocializmus jövőjével, hanem az enyhülés és a béke érdekeivel is. az ország belső helyzetének ingataggá tételére irányuló törekvések - amelyeket kína is támogat - nemcsak lengyelország, hanem a kelet-nyugati kapcsolatok egész rendszere szempontjából veszélyesek. a nemzetközi feszültség fokozására irányuló ilyen próbálkozások „beláthatatlan következményekkel járó, rendkívül veszélyes játékot jelentenek, amelynek célja nem más, mint az enyhülési folyamat vívmányainak aláásása”, - hangsúlyozza a trybuna ludu hasábjain emil wojtaszek.

kn/zsa ai

13.48 090281 0876

F

-.-

sk0037 4 230 mtik1037

cia - terrorizmus

new york, 1981. február 9. /taszsz/ - a hirszerzés információihoz hozzáférő amerikai hivatalos személyiségek - a the new york times című lap jelentése szerint - közölték: gyakorlatilag semmiféle olyan tényanyag sincsen, amely megerősíthetné alexander haig külügyminiszter nemrég tett kijelentését arról, hogy a szovjetunió, ugymond, „támogatja a nemzetközi terrorizmust,,.

„a központi hirszerző hivatal /cia/, valamint a hadügy- és a külügyminisztérium hirszerzési osztályainak munkatársai - saját bevallásuk szerint - nem tudtak eleget tenni annak a felkérésnek, hogy bizonyító értékű anyagokkal támasszák alá a vádat. ilyen adatok egyszerűen nem léteznek,, - írja a nagytekintélyű amerikai napilap.

rp ng

13.50 090281 0755

-.-

sk0038 4 230 mtik1038

magyar kitüntetés szovjet építőknak

moszkva, 1981. február 9. /mti/ - magas magyar kitüntetésben részesítettek több szovjet szakembert, akik részt vettek a szovjetunió és a kgst egységes energiarendszerét összekötő, 750 kilovolts távvezeték építésében. az ukrainai vinnyicát albertirsával összekötő vezeték a szovjet és a magyar szakemberek, vezetéképítők összefogásával készült el, s eredményesen segíti magyarország villamosenergia-ellátását.

a szovjet szakértőknak dr. szürös mátyás moszkvai magyar nagykövet ünnepélyes keretek között adta át hétfőn a népköztársaság elnöki tanácsa által adományozott kitüntetések. a munka érdemrend arany fokozatát kapta alekszandr sarov, az energoszetyprojekt tervező intézet főszakértője. a munka érdemrend ezüst fokozatát ketten kapták meg.

Fi 14. ^{hr}

a kitüntetések átadásánál jelen volt p. falalejev, a szovjetunió energetikai és villamosítási miniszterének első helyettese, a minisztérium több vezető munkatársa, valamint a moszkvai magyar nagykövetség felelős munkatársai.

ki/zsa ai

13.55 090281 1053

.-.

sk0039 4 230 mtik1040

rövid hírek

genscher svédországban

stockholm, 1981. február 9. /upi/ - hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter hétfőn stockholmba érkezett, hogy svéd kollégájával tárgyalásokat folytasson különböző nemzetközi kérdésekről. genschert kedden fogadja thorbjörn fälldin miniszterelnök.

kina - latin-amerika

peking, 1981. február 9. /uj kina/ - a kínai országos népi gyűlés küldöttsége hétfőn négy latin-amerikai országot - kolumbia, guayana, barbados és trinidad - érintő körutra indult.

a svéd király tanzániában

stockholm, 1981. február 9. /afp/ - xvi. károly gusztáv svéd király és szilvia királyné hétfőn négy napos hivatalos látogatásra tanzániába utazott. az uralkodópár több, svédország gazdasági segítségével épült ipari létesítmény megtekintését tervezi.

tengerész-sztrájk

liszabon, 1981. február 9. /afp/ - három napos sztrájkba léptek hétfőn a portugál tengerészek, követelve a nyugdíjak rendezését és szerződészegéssel vádolva a hajótulajdonosokat. a munkabeszüntetés nemcsak a portugál kikötők életét bénítja meg, hanem számos, külföldi kikötőben állomásozó portugál hajót is veszteglésre kényszerít.

Fi 14. 15.

thaiföld - kambodzsa

phnom penh, 1981. február 9. /taszsz/ - a thaiföldi hatóságok folytatják a népi kambodzsa területi egysége és szuverenitása elleni támadásait. január 30. és február 6. között a thaiföldi légi erő egységei több alkalommal is megsértették kambodzsa légterét, a tűzértség pedig 130 alkalommal zúdított tüzet a határmenti térségekre.

kovács margit

moszkva, 1981. február 9. /mti/ - kovács margit műveinek reprodukcióival a borítóján jelent meg a moszkvai ogonyok legújabb száma. a lapban jevgenyij szvetlanov, a szovjetunió népművésze, a lenin-díjas karmester és zeneszerző méltatja a világhírű kerámikus munkásságát.

it/bm pl

14.17 090281 1853

.-.

sk0040 4 230 mtik1041

terrorizmus - taszsz /1.rész/

moszkva, 1981. február 9. /taszsz/ - nyugaton, különösen az egyesült államokban az utóbbi hetekben rendkívüli módon felkapták a „nemzetközi terrorizmus,” témáját, és a régi receptnek megfelelően mindenben „moszkva kezét,” igyekeznek kimutatni. ám ha a tényeket nézzük, könnyen rájöhetünk, hogy a nyomok máshová vezetnek - mutat rá vlagyimir szerov, a taszsz hirmagyarázója, a hetvenes évek európai történelmével szemléltetve mondanivalóját.

miután 1978-ban olaszországban elrabolták és meggyilkolták aldo morót - azt a kereszténydemokrata politikust, aki sikra szállt a kommunistáknak a hatalomba való bevonása mellett -, a meggyilkolt fia, giovanni a következőket mondta el a büntett felderítésére alakult parlamenti bizottság előtt: washingtoni útján morót egy magas rangú amerikai politikus figyelmeztette a fenyegető veszélyre és azt tanácsolta neki, hogy hagyjon föl a politikai tevékenységgel, vagy pedig változtasson annak washington számára számára nemkívánatos irányvonalán. moro nem fogadta meg a tanácsot.

luis carrero blanco tengernagy, spanyol miniszterelnök 1973-ban történt meggyilkolását az eta baszk szakadár szervezet vállalta magára. csak évek múlva derült ki, hogy az ügyben „benne volt,” a

Fi 15. 16.

cia, az egyesült államok központi hírszerző hivatala is. washington meg akart szabadulni ettől a nacionalista gondolkodású francoista politikustól, mivel zavarta spanyolország „natosításának”, amerikai terveit és nem volt hajlandó vakon követni az óceán túloldaláról érkező utasításokat. közvetlenül halála előtt blanco találkozott kissinger, akkori amerikai külügyminiszterrel. e találkozás végzetesnek bizonyult a spanyol kormányfő számára.

1975-ben spinoza tábornok sikertelen összeesküvése után az a capital című liszaboni lap megírta: a puccsisták mögött a cia állt. az összekötő szerepét frank carlucci amerikai nagykövet töltötte be, ugyanaz a carlucci, aki korábban „belekeveredett”, patrice lumumba meggyilkolásának előkészületeibe és a görögországi „fekete ezredek”, összeesküvésébe, és aki később a cia igazgatóhelyettese lett. jelenleg a hadügyminiszter-helyettes tisztségét tölti be.
/folyt./

kf ai

15.03 090281 2190

-.-

sk0041 4 230 mtik1042

terrorizmus - taszsz /2.rész/

arról, hogy 1973-ban a cia biztatta föl a görög katonai juntát a szembeszegülő diáksággal való véres leszámolásra, a későbbi bírósági tárgyaláson nem „kisebb”, ember tanuskodott, mint georgiosz papadopulosz, a junta egykori vezére. papadopuloszt azután buktatták meg, hogy az arab-izraeli háború alatt megtiltotta az amerikai harci repülőgépeknek a görög légtér használatát. papadopulosz tanuvallomása szerint a cia azért juttatta hatalomra helyette a washingtonnak jobban engedelmeskedő dimitriosz joannideszt, hogy felhasználhassa a ciprusi puccstervek és a makariosz érsek elleni merényletkísérlet megszervezésére.

ez csupán néhány akció azok közül, amelyeket az amerikai titkosszolgálat a hetvenes évek Európájában végrehajtott - hangoztatja befejezésül a taszsz szemleirója.

kf ai

15.12 090281 0845

Fi 17. 17. 17.

-.-

sk0042 4 230 mtik1043

dél-afrika - diákok

fokváros, 1981. február 9. /reuter/dpa/ - a dél-afrikai fekete diákság vezetői hétfőn bejelentették: feltételesen felfüggesztik az iskolák bojkottját fokváros körzetében.

a fekete diákság vezetői, valamint a tanulók szüleinek és a színesbőrű lakosság társadalmi szervezeteinek képviselői vasárnap este döntöttek így, hangsúlyozva: a fekete diákság csak azzal a feltétellel tér vissza kedden az iskolákba, ha a dél-afrikai kormány kötelezi magát, hogy egy hónapon belül teljesíti követeléseiket.

emlékeztet, hogy a dél-afrikai rendszer iskoláit - az oktatási rendszer faji megkülönböztető jellege miatt - tavaly áprilisban kezdték bojkottálni a fokvárosi körzet fekete, indiai és más színesbőrű diákjai. a mozgalom gyorsan áterjedt az ország más iskoláira is, és a júniusban tetőzött zavargásokban mintegy negyvenen veszítették életüket. az elmúlt hónapokban az ország többi részén a diákok fokozatosan visszatértek iskoláikba, de fokváros körzetének tanintézeteiben mindmáig folytatódott a bojkott-mozgalom.

az iskoláikba kedden visszatérő diákok azt követelik a kormánytól, hogy bocsássák szabadon a zavargások során letartóztatott társaikat, tiltsák meg a rendőrségnek, hogy az behatolhasson az oktatási intézmények területére, és minden iskolában lássák el tankönyvekkel és megfelelő laboratóriumi felszerelésekkel a tanulókat.

lp ng

15.23 090281 1398

-.-

sk0043 4 230 mtik1044

genscher-nyilatkozat

stockholm, 1981. február 9. /dpa/ - a hivatalos látogatáson svédországban tartózkodó hans-dietrich genscher bonni külügyminiszter a svenska dagbladet című stockholmi lapnak adott nyilatkozatában hangsúlyozta: a német szövetségi köztársaság szövetségeseivel együtt ragaszkodik ahhoz a francia javaslatához, hogy tartsanak európai leszerelési értekezletet.

Fi 17. 17. 17.

1981.02.09.

a francia indítvány szerint ezen az értekezleten az egész európai kontinensre vonatkozó bizalomerősítő intézkedésekről kellene megállapodást kötni. a francia elképzelés szerint az európai államok egyebek között három héttel előre értesítenék egymást nagyobb szabásu hadgyakorlataikról.

genscher nyilatkozatában sikra szállt a kelet és nyugat közötti párbeszédért, valamint a megkötött szerződések tiszteletben tartásáért. utalt arra, hogy a két német államra - földrajzi helyzetüknél fogva - különös felelősség hárul az európai béke tevékeny biztosításában.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

genscher szerint értelmetlen egy európai leszerelési konferencia, ha a bizalomerősítő intézkedések érvényességi köre nem foglalja magába a szovjetunió egész európai részét. kijelentette: csak újabb bizalmatlansághoz vezetne, ha a szovjetunió - európa legerősebb katonai hatalma - európai területeinek legnagyobb részét kivonnák a megállapodás hatálya alól. az európai biztonsági és együttműködési értekezlet helsinki záróokmánya abból indul ki, hogy a biztonság egész Európában oszthatatlan, és hogy az aláíró országok egyenrangúak - hangsúlyozta a nyugatnémet diplomácia vezetője.

lp ng

15.43 090281 1639

-.-

sk0044 4 230 mtik1045

lengyel sztrájkok

varsó, 1981. február 9. /mti/ - az alsó-sziléziai jelenia górában hétfő reggel óta általános sztrájk van. ezt azután hirdette meg több regionális „szolidaritás„-szervezet egyesített bizottsága, hogy vasárnap éjszaka megszakadtak a tárgyalások a kormánybizottsággal. a megbeszélések a tervek szerint hétfőn varsóban folytatódnak.

wroclawban egyórás „figyelmeztető sztrájkot„ tartottak a tömegközlekedés dolgozói, a walbrzych-i vajdaságban viszont a regionális „szolidaritás„ visszavonta a hétfőre kilátásba helyezett bányász-sztrájkot.

F 17. or

1981.02.09.

Lódzban a nap folyamán - a tervek szerint - a felsőoktatási, tudományos és műszaki minisztérium képviselői felújítják a megbeszéléseket a főiskolai hallgatók küldötteivel.

kn/jp ai kd

15.51 090281 0777

-.-

sk0045 4 230 mtik1046

usa - katonai költségvetés /1. rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. február 9. /mti/ - a the new york times hétfői értesülése szerint ronald reagan a szociális kiadások megnyirbálása mellett az amerikai katonai költségvetés újabb drasztikus növelésére készül. „reagan ötéves terve„ című cikkében evans és novak, a lap két ismert kolumnistája arról számol be, hogy az új kormányzat az elkövetkező öt esztendőben évi 9 százalékkal - összesen mintegy 200 milliárd dollárral - szeretné növelni az egyesült államok katonai kiadásait.

bár a carter-féle előirányzatokhoz képest is ugrásszerű növekedést eredményező terveket a pentagonnak még jóvá kell hagynia a kongresszussal, a the new york times szerint reagannek minden esetre sikerült maga mögé állítania caspar weinberger hadügyminisztert, akit nixon idején „faragókésnek„ tituláltak a költségvetések tulburjánzását megakadályozó tevékenysége miatt.

a döntés a lap szerint a pentagonban született egy január 30-án megtartott értekezleten, amelyen weinberger hadügyminiszter, carlucci hadügyminiszter-helyettes és richard allen, reagan nemzetbiztonsági főtanácsadója vett részt.

az amerikai költségvetés mesterséges felduzzasztása, még mielőtt a konkrét fegyverkezési programokat elfogadták volna, elsősorban az egyesült államok nyugat-európai szövetségeseinek az amerikai katonai erő megbízhatóságáról való meggyőzését szolgálná. novak és evans egy meg nem nevezett kormányzóvivő szavait idézi: „reagan azt akarja giscard és schmidt tudomására hozni, hogy megválasztása nem valamiféle rendellenesség, hanem szándékos változás volt. ez az ötéves terv igazolni fogja ezt. meg fogja jelölni a nyugat számára az utat a következő husz esztendőre.,, /folyt./

br/zsa ng

16.26 090281 1787

F 17. or

-.-

1981.02.09.

sk0046 4 230 mtik1047

usa - katonai költségvetés /2. rész/

a the new york times mostani értesülése egybehangzó azokkal a korábbi washingtoni lapjelentésekkel, hogy a kormányzat nem elégszik meg carter 196,4 milliárdos katonai költségvetésének elfogadásával, hanem mintegy 20-30 milliárd dollárral növelni kívánja azt.

br/zsa ng

16.28 090281 0325

-.-

sk0047 4 230 mtik1048

honecker-bölling


kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

berlin, 1981. február 9. /mti/ - erich honecker, a német demokratikus köztársaság államtanácsának elnöke hétfőn fogadta klaus böllinget, a német szövetségi köztársaság állandó ndk-beli képviselőjének új vezetőjét, aki átadta megbízólevelét. az ndk államfője csaknem egy óráig megbeszélést folytatott az nszk diplomata-politikussal.

bölling hétfőn találkozott oskar fischer ndk külügyminiszterrel is.

klaus bölling berlini hivatalbalépése kapcsán ndk-és nszk-résről egyaránt hangoztatták a két német állam közötti kapcsolatok, s azok további normalizálása jelentőségét, nem utolsósorban az európai béke és biztonság szempontjából. erich honecker a múlt hét végén hangoztatta, hogy az ndk - csakugy, mint eddig tette - a jövőben is abból indul ki, hogy a két német állam kapcsolatai nemcsak az nszk és az ndk polgárai, hanem az európai béke és enyhülés szempontjából is jelentősek. az ndk-államfő kijelentette, megvan a lehetőség az ndk-nszk kapcsolatok továbbfejlesztésére, de „itt az ideje annak, hogy az nszk-ban végérvényesen két egymástól független, szuverén német állam elismeréséből induljanak ki,„

a nyugatnémet álláspontot bölling úgy fogalmazta meg, hogy az 1972-ben megkötött alapszerződés „jó iránytű a kétoldalú kapcsolatokhoz,„ a következő időszakra „a meglévő szerződéseken alapuló kis lépések,„ lehetőségét emlegette az ndk-nszk viszony további alakításában.

Ri .171 ^{or}


1981.02.09.

a helmut schmidt bonni kancellár közvetlen környezetéhez számító bölling günter gaustól vette át a berlini állandó képviselőlet vezetését. gaus - aki megalapítója volt a képviselőletnek - mintegy hét évi ndk-beli működés után nyugat-berlini szenátor lett.

ko/zsa ai

16.46 090281 1750

-.-

sk0048 4 300 mtik1049

olaszország - radikálisok

róma, 1981. február 9. /mti/ - a radikális párt obstrukciós magatartása miatt elhúzódik a bizalmi szavazás az olasz képviselőházban. a radikális képviselők 16-18 óráig „szónoklatokkal,„ próbálják elérni, hogy még a bizalmi vita előtt lejárjon annak a törvényerejű rendeletnek a hatálya, amely a terrorista-gyanús személyek előzetes letartóztatásának meghosszabbítását teszi lehetővé.

a forlani-kormány bizalmi szavazással kötötte össze a kérdést. a kommunisták elítélték a radikális párt magatartását, s rámutattak, hogy az megbénítja a parlament munkáját. /az előzetes letartóztatás 48 órán túli meghosszabbítása a hatóságok szerint igen fontos a terrorizmus elleni harcban./

padovában vasárnap további terrorista-gyanús személyeket vettek őrizetbe. nevüket a múlt heti kettős csendőrgyilkosság elkövetésével vádolt fioravantitól tudta meg a rendőrség. valamennyien szélsőjobboldali szervezetek tagjai. a hatóságok feltételezése szerint a gyanúsítottak szerepet játszhattak a bolognai főpályaudvar ellen tavaly augusztus 2-án elkövetett robbantásos merényletben is, amely 85 emberéletet követelt.

se/so mp bs

17.26 090281 1169

Nuu

18.45

-.-

sk0049 4 230 mtik1050

madridi találkozó /1. rész/

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

Madrid, 1981. február 9. /mti/ - a madridi találkozó hétfői teljes ülésén folytatódott az általános vita a tanácskozáson résztvevő államok által beterjesztett több, mint 80 javaslatról. Közben a munkabizottságok ugyanezekről a javaslatokról a részletekbe menően hallgatták meg az egyes küldöttségek állásfoglalását.

a hétfői teljes ülésen Leonid Iljicsov külügyminiszter-helyettes, a szovjet delegáció vezetője a többi között hangsúlyozta: az európai katonai enyhülési és leszerelési konferenciáról előterjesztett lengyel javaslat jó tárgyalási alap, de mellette a szovjet küldöttség kész figyelembe venni a más küldöttségek /a jugoszláv, a svéd, a román, a francia delegáció/ által benyújtott indítványok ésszerű elemeit és más észrevételeket is.

Iljicsov bevezetőben felsorolta a szovjetunióknak több fontos kezdeményezését, így például: a helsinki záróokmány aláírói állapotodjanak meg, hogy nem használnak egymás ellen elsőként sem nukleáris, sem hagyományos fegyvert; a nukleáris hatalmak vállaljanak kötelezettséget, hogy nem vetnek be nukleáris fegyvert olyan európai ország ellen, amelynek területén nincs ilyen fegyver; nem növelik fegyveres erők létszámát a záróokmányban meghatározott térségben; nem bővítik új tagokkal a katonai-politikai szövetségeket stb. ezek a kezdeményezések azonban nem találtak támogatásra nyugati részről, akárcsak a szovjetunió konkrét lépései, mint az például, hogy az utóbbi tíz évben egyetlen rakétával vagy repülőgéppel sem gyarapította európai területen lévő közepes hatótávolságú nukleáris célbajuttató eszközeit, sőt, a rakétaindító állomások, a rakéták nukleáris tölteteinek a száma is csökkent, és évek óta nem növelték közép-európában a szovjet csapatok létszámát.

a szovjet küldött /nyilvánvalóan az e tárgyban beterjesztett francia javaslattal vitába szállva - a szerk./ kifejtette a szovjet álláspontot a bizalomerősítő intézkedésekről és hangsúlyozta: azok nem sérthetik az államoknak biztonságukhoz való jogát, és nem juttathatnak egyoldalú előnyhöz egyetlen államot vagy államcsoportot sem. rámutatott: a bizalomerősítő intézkedéseket a helsinki záróokmány aláírása óta szerzett tapasztalatok alapján kell tovább fejleszteni. ezek a tapasztalatok pedig arra mutatnak, hogy az önkéntesség elve bevált: egyetlen esetben sem fordult elő, hogy bárki megszegte volna ezeket a megállapodásokat./folyt./

Leh/ve ng bs

17.38 090281 2471

Nuu

46

-

sk0050 4 300 mtik1051

madridi találkozó /2.rész/

azt fejtegetve, hogy milyen területre terjedjenek ki a meghozandó újabb bizalomerősítő intézkedések, Iljicsov emlékeztetett rá, hogy helsinki megállapításakor az európai erőviszonyok nagyjából meglevő egyensúlyából indultak ki. ennek az egyensulynak létezését akkor az egyesült államok és más nato-országok képviselői is elismerték. ennek az egyensúlyi helyzetnek olyan összetevői is vannak, mint a kettős állomásoztatású amerikai csapatok, a nyugat-európában tárolt amerikai fegyverzet, az európa közvetlen közelében lévő amerikai fegyveres erők, katonai támaszpontok, repülőgépek-anyahajók, nukleáris fegyverzetrel ellátott tengeralattjárók. a helsinki záróokmány mindezt figyelembe vette.

ami azóta változott, mégpedig rossz irányban: az a fegyverkezési hajszája fokozódása. erről tanuskodik a nato döntése a közepes hatótávolságú amerikai nukleáris rakétafegyverzet nyugat-európába telepítéséről, a nato-országok katonai költségvetésének állandó növelése stb. ez még az eredeti bizalomerősítő intézkedések további fennmaradásának sem kedvez. ezért a szovjet küldöttség vezetője határozottan leszögezte: ha a bekövetkezett lényeges változások figyelembe vétele nélkül megváltoztatnák a bizalomerősítő intézkedések hatályát, ez azt jelentené, hogy felülvizsgálták és módosították a helsinki záróokmány egyik kulcsfontosságú tételét, mégpedig a szovjetunió és más szocialista országok biztonságának rovására.

a formális egyenlőséget szorgalmazni - mondotta - csak akkor volna logikus, ha az mind a 35 résztvevőre vonatkoznék. nem lehet ugyanis figyelmen kívül hagyni, hogy az egyesült államok a tőkés-világ legerősebb országa, és katonai ereje lényeges stratégiai tényező. Európában pedig reálisan létezik a két katonai-politikai szövetség, amelyek közül az egyikben részt vesz az egyesült államok és Kanada.

azt várjuk - mondotta befejezésül a szovjet küldöttségvezető -, hogy a madridi találkozó résztvevői ezeket a kérdéseket úgy közelítik meg, hogy figyelembe veszik a realitásokat és más országok nemzeti érdekeit. a katonai enyhülés közös érdek, annak előnyeit mindenki élvezni fogja, tehát mindenkinek azonos mértékben kell ahhoz hozzájárulnia./folyt./

Leh/ve mp bs

17.45 090281 2249

Nuu

46

-

sk0051 4 300 mtik1052

madridi találkozó /3.rész/

a vitában felszólalt max kampelman nagykövet, az amerikai küldöttség vezetője is. felszólalásában lényegében arra szorított, hogy az egyesült államok küldöttségének támogatásáról biztosította a terrorizmus elleni küzdelem fokozására benyújtott spanyol javaslatot.

a találkozó legközelebbi teljes ülését szerda délután tartják, amikor is az elfogadott munkarendnek megfelelően befejezik a vitát a benyújtott javaslatokról. ezt követően csütörtökön kezdődik meg a találkozó határozatainak és zárókönyvének szerkesztési munkája.

leh/ve mp bs

17.47 090281 0596

--

sk0052 4 230 mtik1053

szadat luxemburgban

polgár dénes, az mti tudósítója jelenti:

Luxembourg, 1981. február 9. /mti/ - anvar szadat egyiptomi elnök hétfőn délután luxembourgba érkezett, és kedden beszédet mond az európai parlament ülésén.

szadat a repülőtérrel a nagyhercegi palotába hajtatott, ahol az esti órákban fogadta simone veili, az európai parlament elnökét és pierre werner luxemburgi miniszterelnököt. kedden délelőtt tárgyalást folytat gaston thornal, az európai közösségek bizottságának elnökével, és délután szólal fel az európai parlament teljes ülésén. megfigyelők szerint szadat célja az, hogy lebeszélje az egk-t minden olyasfajta közel-keleti kezdeményezésről, amely ellentétes a camp david-i egyezményvel. mint ismeretes, az egk két csúcspontján /velencében, majd luxemburgban/ állást foglalt a palesztin nép önrendelkezési jogának biztosítása mellett, és hangot adott annak is, hogy a közel-keleti rendezést célzó megbeszéléseken részt kell vennie a palesztinai felszabadítási szervezet küldöttségének is. szadat különösen ez utóbbi ellen kíván fellépni. felfogása szerint a palesztinokat az izrael által megszállt területen élő araboknak kell képviselniük.

Nm

19.16



a közös piac legutóbbi külügyminiszteri tanácsülésén megbizta van der klaauw holland külügyminisztert, az tanácsa soros elnökét, hogy látogasson meg egy sor közel-keleti országot, és szerezzen részletes információkat az érintett kormányok álláspontjáról. szadat luxemburgban tárgyalni kíván a holland külügyminiszterrel is, hogy megnyerje az általa elképzelt megoldásnak, amely teljes egészében a camp david-i egyezményen alapulna.

/ek miniszteri

pd/jp ng bs

17.55 090281 1646

--

sk0053 4 300 mtik1054

colombo - egyesült államok /1. rész/

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1981. február 9. /mti/ - emilio colombo olasz külügyminiszter hétfőn öt napos hivatalos látogatásra az egyesült államokba utazott. new yorkban előadást tart nyugat-európa, s ezen belül olaszország és az egyesült államok kapcsolatáról. washingtonban alexander haig külügyminiszterrel tárgyal. fogadja őt george bush alelnök és ronald reagan elnök is. colombót elutazása előtt fogadta pertini államfő és forlani miniszterelnök.

az olasz diplomácia vezetője washington nato-szövetségei közül elsőként utazott az egyesült államokba azóta, hogy reagan hivatalba lépett. tanácskozásainak homlokterében a nyugat-európai-amerikai viszony áll. olaszország ugyan a leghűségesebb amerika-barát vonalat képviseli, mégis egyre-másra jelentkeznek olyan gazdasági és politikai érdekei is, amelyek szemben állnak az amerikai érdekekkel. egyik ilyen az energiaellátás. olaszország a közös piac tagjaként szeretne tovább lépni a közel-keleti rendezés útján, hiszen tudja, hogy camp daviddel nem oldották meg a palesztin kérdést, a különbékével nem küszöbölték ki a konfliktusok veszélyét a nyugat energiaellátása szempontjából létfontosságú térségben.

ami a salt-ot illeti, forlani kormányának programjában az áll, hogy az egyesült államoknak ratifikálnia kellene a salt-ii szerződést, majd folytatnia a tárgyalásokat az Európában elhelyezett nukleáris fegyverzetekről. reagan bizonyára vázolja majd kormányának elképzéseit ezen a téren.

Nm

19.16



külön témakör a kelet-nyugati kapcsolatrendszer, nyugat-európa nem csökkenteni, hanem fejleszteni kívánja gazdasági kapcsolatait a szovjetunióval és a többi szocialista országgal. maga colombo hangoztatta néhány nappal ezelőtt, hogy olaszországnak „Létérdeke a gazdasági együttműködés a tervgazdalkodást folytató szocialista országokkal,,. /folyt/

se/so mp bs

18.03 090281 1903

--

sk0054 4 300 mtik1055

colombo - egyesült államok /2.rész/

a L'espresso hetilap legfrissebb számában egy amerikai külügyi jelentésből idézve azt írta, hogy az új amerikai kormány mindenekelőtt nagyobb anyagi hozzájárulást kíván szövetségeseitől a nato megerősítésére. de felmerült a szocialista országok elleni „gazdasági háború,, gondolata is: az, hogy drasztikusan csökkentsék a velük lebonyolított árucseré-forgalmat.

rómában felvetik a kérdést: vajon olaszország fölzárkóznék-e effajta washingtoni politika mögé?

se/so mp bs


18.06 090281 0535

--

sk0055 4 230 mtik1056

szkp-kongresszus - előkészületek

moszkva, 1981. február 9. /mti/ - az ukrán kommunista párt kedden megnyíló kongresszusa az utolsó fontos előkészítő tanácskozás az szkp xxvi. kongresszusa előtt. ukrajna, a szovjetunió második legnagyobb köztársasága kommunistáinak tanácskozása áttekinti majd a pártmunka kérdéseit, a gazdasági építés eredményeit és hiányosságait, és megválasztja a köztársaság küldötteit az szkp nagyjelentőségű tanácskozására.

Nm 19.11


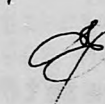
két héttel a kongresszus előtt már sok olyan jelentés szerepel a szovjet sajtóban, amely a kongresszus tiszteletére tett felajánlások teljesítéséről ad számot. hétfőn például befejezték a vahs folyón, tadzsikisztánban épülő nureki vizierőmű gátjának építését. a gigantikus méretű gátba 58 millió köbméter földet és követ kellett beépíteni, mert különösen erősre kellett készíteni - a körzet földrengésveszélyes, és a gátnak 10.5 milliárd köbméter vizet kell megtartania. a statikai számítások szerint az óriásgát a legnagyobb megterhelést is kibírja, és külön gondoskodnak a legalaposabb ellenőrzésről: a gát testébe számos érzékelő berendezést építettek be, hogy a legkisebb mozgásról, statikai változásról is haladéktalanul jelzést kapjanak. a gát elkészültével a nagyteljesítményű nureki vizierőmű egy évvel a határidő előtt teljes kapacitással működhet majd.

számos más fontos üzemről, építkezésről is hirt adott hétfőn a rádió, a televízió: több gépgyárban, textilüzemben is teljesítették már a kongresszusi felajánlásokat. különösen a kongresszusra megválasztott küldöttek mutatnak jó példát - a textiliparban van olyan kongresszusi küldött, aki januárban több hónap tervét tudta megvalósítani.

az új öt éves terv országos megvitatása még nem zárult ugyan le, de a beérkezett javaslatok feldolgozása már megkezdődött. a tervhez beküldött módosításokat összegezik, s a végleges formát a pártkongresszus előtt az szkp központi bizottsága fogadja el: ezt terjesztik majd a szovjet kommunisták küldötteinek tanácskozása elé.

ki/jp ba bs

18.10 090281 2025

19.11


--

kül - 44 -
sk0056 4 230 mtik1057
a szerkesztőségek figyelmébe!

1981.02.09.

javitás sk0047 mtik1017 sz. - nszk - bartók - hírünkre-az 1.
bek. 3-4. sorában a név helyesen:

pozsgay imre művelődési miniszter

fe bs

18.12 090281 0266

--

sk0057 4 230 mtik1058

kinai-francia

peking, 1981. február 9. /mti/ - hu jao-pangnak, a kínai kommunista párt központi bizottsága főtitkárának meghívására hétfőn délután pekingbe érkezett a francia szocialista párt francois mitterrand vezette küldöttsége.

a látogatás során a kínai és a francia pártvezetők tárgyalásokat folytatnak a pártközi kapcsolatokról, valamint munkásmozgalmi és nemzetközi kérdésekről. röviddel pekingbe érkezése után hu jao-pang felkereste szálláshelyén a francia pártküldöttséget, és ez alkalommal kijelentette: a francia szocialista párt nagyon hasznosan járult hozzá a kínai-francia baráti kapcsolatok gyarapításához. a látogatás folyamán a két fél baráti eszmecserét folytat közös érdekű kérdésekről.

a kínai pártvezető közölte a francia pártküldöttség vezetőjével és tagjaival, hogy teng hsziang-ping és li hsziang-nien, a kkp kb alelnökei is fogadják majd őket. francois mitterrand kijelentette, hogy pártja nagy fontosságot tulajdonít a pekingi látogatásnak.

éb/ve ba bs
18.22 090281 1009

Nm

19. 45

kül - 45 -

1981.02.09.

sk0058 4 300 mtik1059

rogers - athéni tárgyalások

szófia, 1981. február 9. /mti/ - az égei-tenger légtérének ellenőrzéséről és a láriszában létesítendő nato-törzs jogállásáról tárgyal kedden athénban bernard rogers tábornok, a nato európai haderőinek főparancsnoka georgiosz rallisz görög miniszterelnökkel és evangelosz averoff-toszicasz hadügyminiszterrel.

a nato főparancsnoka kinevezése óta első ízben látogat el hivatalosan a görög fővárosba. a to vima című athéni lap ezzel kapcsolatban felhívja a figyelmet: rogers olyan időpontban érkezik görögországba, amikor befejező szakaszba jutottak az amerikai támaszpontok jogi helyzetéről folyó görög-amerikai tárgyalások. a lap úgy véli, hogy a nato-főparancsnok befolyást gyakorolhat e tárgyalások kimenetelére.

ék lp/mp bs

18.24 090281 0782

--

sk0059 4 230 mtik1060

afganisztán - ítélet

kabul, 1981. február 9. /taszsz/ - a hevad című afgán napilap jelentése szerint az afganisztáni különleges forradalmi bíróság halálra ítélte négy vezető ellenforradalmárt, akiket egy tisztogatási akció során fogtak el. az ítéleteket végrehajtották. mint a lap írja, az egyik ellenforradalmár felrobbantotta egy építkezési vállalat dinamit-raktárát. huszonegy személy életét veszítette, negyvenheten pedig súlyosan megsebesültek. a másik három terrorista külföldi utasításra több gyilkosságot, rablást és más erőszakos cselekményt követett el.

- azokkal szemben, akik felültek az ellenségnek, s az ellenforradalmárok bujtogatására kormányellenes cselekményekbe keveredtek, a forradalmi kormány humánus, a forradalmi bíróság azonban soha nem lesz könyörületes az imperializmus és a reakció zsoldosaival, a hivatásos gyilkosokkal és terroristákkal szemben - fejezi be az afgán napilap.

ht ba bs

18.28 090281 0938

Nm

19. 45

--

sk0060 4 300 mtik1061

global shield-81

new york, 1981. február 9. /taszsz/ - százezer katona és 800 repülőgép részvételével vasárnap teljes lendülettel folyt az egyesült államok területén a „global shield-81”, fedőnevű hadgyakorlat, amely 35 éve a legnagyobb ilyen jellegű gyakorlat - írja a taszsz szovjet hírügynökség new york-i tudósítója az ap amerikai hírügynökségre hivatkozva.

az amerikai stratégiai légierők főparancsnoksága által rendezett haditengerészeti, tengerészgyalogos és nemzeti gárdista egységek részvételével folyó évi rendszeres hadgyakorlaton b-52-es hadászati bombázók és fb-111-es vadászbombázók 12-30 másodpercenként szállnak fel, hogy - az ap leírása szerint - „nukleáris csapást”, mérjenek a feltételezett ellenségre. a gyakorlat keretében több minuteman interkontinentális ballisztikus rakétát is kilőnek a vanderberg támaszpontból a csendes-óceán felé.

a hadgyakorlat provokatív jellegéhez nem fér kétség - állapítja meg a taszsz tudósítója. - a stratégiai légierők főparancsnokságának szóvivője ugyanis kijelentette: a gyakorlat célja, hogy ellenőrizzék az ország hadászati erőinek harckésztségét arra az esetre, ha ellenség támadna az országra. ki lenne ez az ellenség? - a szóvivő ezt nem mondta, de sem a pentagon új főnöke, sem a szovjetunióval szemben katonai fölény megszerzésére törekvő új amerikai kormány más képviselői nem hagynak kétséget efelől.

sg mp bs

18.31 090281 1404

-.-

sk0061 4 300 mtik1062

genscher - ullsten /lásd: sk0043 is/

stockholm, 1981. február 9. /dpa/ - hans-dietrich genscher, a svédországi látogatáson tartózkodó nyugatnémet külügyminiszter és vendéglátója, ola ullsten svéd külügyminiszter hétfői stockholmi megbeszélésükön egyetértettek abban, hogy a nagyhatalmak párbeszédének és az enyhülésért tett erőfeszítéseknek folytatódniuk kell.

Nm

A. 40
28

a nyugatnémet-svéd eszmecsere hétfőn az afganisztáni helyzetről, a közel-keleti válságról, lengyelországról, az enyhülési folyamatról volt szó. érintették a fejlett tőkés államok és a fejlődő országok új világgazdasági rend kialakításáért indított tárgyalássorozatát, az „észak-dél”, párbeszédet is.

genschernek is, ullstennek is az volt a véleménye, hogy a nyolcvanas években fontos téma lesz a világgazdaság fejlődése. a nyugatnémet külügyminiszter „példásnak”, nevezte svédország részvételét az „észak-dél”, párbeszédben.

genscher kedden találkozik thorbjörn fälldin svéd miniszterelnökkel, majd hazautazik bomba.

sg mp bs

18.35 090281 1034

-.-

sk0062 4 230 mtik1063

rövid hírek

nato-hadgyakorlat

ankara, 1981. február 9. /ina/ - a törökországi erzurum körzetében négynapos téli hadgyakorlatot kezdtek hétfőn a nato kötelékében oda irányított amerikai, angol, belga, olasz, nyugatnémet és török csapatok. a második török hadsereg keddtől három napon át szintén hadgyakorlatot tart a szovjet és az iráni határ közelében.

peyrefitte

tokió, 1981. február 9. /ap/ - hétfőn egyhetes hivatalos látogatásra tokióba érkezett alain peyrefitte francia igazságügyminiszter. tervek szerint a francia politikust fogadja szuzuki zenko japán kormányfő is.

hajórobbanás

athén, 1981. február 9. /afp/ - hat ember életét veszítette hétfőn, amikor javítás közben felrobbant egy norvég gázzállító tartályhajó az athéntól 20 kilométernyire lévő eleuszisz

Nm

A. 40
28

kikötőjében. a rendőrség azt közölte, hogy az áldozatok a hajó legénységéhez tartoztak, míg a kikötői hatóságok szerint a robbanás pillanatában a legénység egyetlen tagja sem tartózkodott a fedélzeten.

gr ml bs

18.36 090281 1030

-.-

sk0063 4 300 mtik1064


paisley /1.rész/

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 9. /mti/ - az észak-írországi protestáns ultrák vezére, Ian Paisley a pénteki szinpadias tüntetés után hétfőn nagy propaganda-kampányt indított a brit-ír kapcsolatok szorosabbra fűzése ellen. a belfasti városházán sajtóértekezlet keretében barátaival együtt aláírta az ugynevezett Ulsteri Nyilatkozatot, amely „engesztelhetetlen harcot”, hirdet London és Dublin miniszteri szintű tárgyalásai, az ír köztársaságnak észak-írországi ügyeibe történő beleszólása ellen. Paisley és hívei kijelentették, hogy a következő hetekben a tartomány minden körzetében gyűléseket fognak tartani a decemberi angol-ír megállapodás elutasítására, és arra számítanak, hogy százezrek fogják aláírni az Ulsteri Nyilatkozatot a másfél milliós észak-írországi területen.

a helyszín és a röpirat címe tudatosan a protestáns telepések első britellenes lázadását idézi. Ian Paisley, aki Ulsteri protestáns többsége vezérének tartja magát, Lord Carson utódként akar fellépni. Lord Carson szervezte 1912-ben az ellenállást az északi országrész protestánsai között a készülő ír önkormányzati törvénnyel szemben. uszító szónoklatai, fegyvercsempészései nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a kétszínű és folyton ingadozó brit kormány végül segédkezett az Ulsteri protestánsoknak Irország kettészakításában, a Dublini parlament fennhatóságának elutasításában. e hírhedt figura hozta létre Ulsteri önkéntes erő /úvf/ néven a protestánsok első félkatonai szervezetét.

Paisley a belfasti sajtóértekezleten észak-írországi kiárusításának szándékával vádolta a brit kormányt. képtelen uszítását azzal próbálta alátámasztani, hogy sem Thatcher brit miniszterelnök, sem Haughey ír miniszterelnök nem közölte eddig, miben állapodtak meg decemberben Dublinban, és miről folynak azóta

Nm
19. 45


az angol-ír tárgyalások. Paisley nagy hangon becsmérelte a protestáns unionisták hivatalos pártját is, amelynek vezetői „engedékenységgel - szerinte - szintén elárulják észak-írországot,.. /folyt/

lb/fe mp bs

18.40 090281 2062

-.-

sk0064 4 300 mtik1065

paisley /2.rész/


az észak-ír helyzet és történelem alapos ismerői rámutatnak, hogy Paisley hivatkozása Ulster „alapító atyáira”, teljesen hamis. a jelenlegi konzervatív kormánynak esze ágában sincs hozzájárulnia Irország egyesítéséhez, és a unionista tábor sem támogatja őt olyan egységesen, mint hetven éve Lord Carson. Paisley néha szinte provokálja a brit hatóságokat, tartóztassák le, hogy ezzel felkorbácsolja a protestánsok szenvedélyeit. ugyanakkor óvakodik attól, hogy olyan magánhadserővet szervezzen, mint Lord Carson tette.

Paisley mostani propagandahadjáratát és szervezkedését azzal magyarázzák, hogy csalódott a brit konzervatív kormányban, amely tavaly a tartományi parlament helyreállítását ígérte, ha a helyi pártok politikusaik meg tudnak egyezni a hatalom gyakorlásában. Paisley már Ulster leendő miniszterelnökének látta magát. a tárgyalások kudarca azonban meggyűlöltte reményeit.

lb/fe mp bs

18.48 090281 0943

Nm

19. 45


-.-

sk0065 4 230 mtik1066

honecker-bölling - 2.

berlin, 1981. február 9. /mti/ - erich honecker a klaus böllinggel lezajlott hétfői találkozón megerősítette, hogy az ndk az egyenjogúság és az egyenlő biztonság elvei alapján kész a kapcsolatok fejlesztésére a német szövetségi köztársasággal. az ndk államfője egyben kifejezte reményét, hogy klaus bölling tevékenységével hozzá fog járulni a két német állam közötti viszony további normalizálásához.

bölling hétfő délután - hivatalának átvételekor az nszk állandó képviselőjében - kijelentette, hogy megbeszélése honeckerrel „tárgyszerű és világos”, volt. hozzátette, még sok a teendő az eddig ki nem használt lehetőségek hasznosítására, a jószomszédi kapcsolatok fejlesztése érdekében, az alapszerződés szellemében. honecker és helmuth schmidt múlt évre tervezett találkozására visszatérve bölling kijelentette: „ugy vélem, mindkét fél alapvetően tartja magát a találkozó gondolatához, de a tényleges nemzetközi helyzettel összhangban a mi részünkről és az ndk részéről egyaránt kijelentették, hogy ehhez meg kell várni a kedvező időpontot.”, bölling szerint az nszk kormánya megfelelő időpontban szükségesnek tartja „a két német állam felelős politikusainak megbeszélését a kapcsolatok fejlesztése érdekében,,.

honecker és bölling eredetileg 20 percre tervezett négy szemközti beszélgetése 40 percre, s az egész találkozó 53 percre tartott.

ko/ve ba bs

18.59 090281 1411

-.-

sk0066 4 230 mtik2001

el nem kötelezettek /1. rész/

patak károly, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

uj-delhi, 1981. február 9. /mti/ - hétfőn uj-delhiben a késő esti órákig tanácskozott az el nem kötelezett országok külügyminiszteri értekezlete. a munka négy síkon folyt: a 93 ország, és a velük együtt teljes jogú tagként szereplő két felszabadítási szervezet az ünnepélyes megnyitó ülés után plenáris, nyílt tanácskozást kezdett. a plénummal párhuzamosan folytatott vitát a zárónyilatkozatról az erre a célra létrehozott három munkabizottság - közülük kettő

Nur 20.32

politikai kérdésekkel foglalkozott, egy pedig a gazdaságiakat - tekintette át.

a plenáris ülés felszólalói - közöttük a vigan bhavanban, a „kultura palotájá,-ban rendezett ünnepélyes megnyitó fő szónoka, indira gandhi miniszterelnök - arra intették a mozgalmat, hogy rendezze nézeteltéréseit, oldja meg viszályait tárgyalásokkal, békés eszközökkel. indira gandhi, ha óvatos és mérlegelő szavakkal is, erős nyugtalanságát fejezte ki az elhúzódó iráni-iraki háború miatt, s utalt a háború esetleges következményeire mind az el nem kötelezett mozgalmon belül, mind annak határain túl. ezt a gondolatot fejtette ki több más szónok is, így guayana, sri lanka és jugoszlávia külügyminisztere. a sri lanka-i felszólalás még „konfliktus-megelőző mechanizmus”, tervét is tartalmazta el nem kötelezett országok közötti, az iraki-iráni viszályhoz hasonló összeecsapások kivédésére.

„megosztva sebezhetőek vagyunk, egységesen fennmaradhatunk és fenn is fogunk maradni,, - utalt gandhi asszony a szolidaritás erősítésének szükségességére. értésre adta, hogy csak a mozgalom ellenségei huznak hasznot abból, ha a vitában /kommentátorok szerint a záróokmány körüli vitában is/ egyes országok „a szavakkal zsonglörködnek,,. „azért vagyunk itt, hogy módot találjunk az el nem kötelezett mozgalom tekintélyének és hatékonyságának megszilárdítására,, - hirdette. /folyt./

pk/so ml

19.08 090281 1939

-.-

sk0067 4 230 mtik2002

el nem kötelezettek /2. rész/

uj-delhi, 1981. február 9. /mti/ - ilyen „zsonglörködésnek,, ítélik megfigyelők az afganisztán és kambodzsa körüli próbálkozásokat. néhány szónok - a legélesebben agha sahi pakisztáni külügyminiszter - mintegy megkérdőjelezte afganisztán jogát arra, hogy a maga választotta társadalmi fordulathoz szövetségi segítséget vegyen igénybe. sahi, akinek országát afganisztán méltán vádolja a területére be-betörő osztagok oltalmazásával, a szovjet csapatok afganisztáni jelenlétét „nemzetközi feszültségforrásnak,, igyekezett feltüntetni.

Nur 20.32

egyébként agha sahi mind a plenáris ülésen, mind pedig ujságírók előtt utalt arra, hogy a kormánya által szorgalmazott háromoldalu tárgyalásokkal kapcsolatban „akadályok vannak”, a tárgyalásokba afganisztánt, iránt, pakisztánt és az ENSZ képviselőjét kívánják bevonni. Pakisztán most Irán elzárkózására hivatkozik. /illetékes afgán körök szerint immár Pakisztán és Afganisztán külügyminiszterének magántalálkozója is valószínűtlennek tűnik a Delhi értekezlet alatt./

az ülésen, amely egybeesik az EL nem kötelezett mozgalom alapításának 20. évfordulójával, a felszólalók rendre kegyelettel emlékeztek meg az alapító atyákról, s méltatták a havannai csucs óta elhunyt Tito érdemeit. /folyt./

pk/so ml

19.10 090281 1298

--

sk0068 4 230 mtik2003

neutronfegyver - szvsz

Prága, 1981. február 9. /mti/ - a neutronbomba gyártásának amerikai tervéről a szakszervezeti világszövetség elítélő nyilatkozatot adott ki hétfőn székelyén, Prágában.

Mint a nyilatkozat rámutat, a szervezett dolgozók tömegei és a világ más haladó erői körében mélyszéles felháborodást kelt az új amerikai kormányzatnak az a meghirdetett politikája, amely a neutronfegyver előállítását célzó tervek felélesztésére irányul, továbbá arra, hogy ezt elhelyezzék nyugat-Európában, semmibe véve az ottani népek tiltakozását. Az imperialista körök a fegyverkezési hajszát fokozásukat akarják kikényszeríteni, s ez súlyos büncselekmény az emberiség ellen. Katonai-ipari komplexumuk olyan időszakban törekszik a fegyverkezési verseny kiterjesztésére, amikor a NATO-tagállamokban több, mint 25 millió dolgozó van munkanélküliségre kárhóztatva, s amikor lakosságuk életszínvonalát súlyosan érinti a heves ütemű pénzromlás.

„Az e helyzettel járó veszély megköveteli - hangoztatja végül az szvsz állásfoglalása -, hogy a világ dolgozói és szakszervezetei egyértelműen „nem,, -et mondjanak a neutronbombára. az szvsz azonnali megmozdulásokra hívja fel minden ország dolgozóit és szakszervezeteit.,,

sn/fe ba

19.26 090281 1246

sk0069 4 300 mtik2004

Luns

Brüsszel, 1981. február 9. /mti/- Joseph Luns, a NATO főtitkára hétfőn hangot adott annak az amerikai elégedetlenségnek, hogy az európai NATO-országok nem költenek eleget katonai célokra. A főtitkár belga újságírókat fogadott, s kijelentette: „megértem, hogy Belgium súlyos gazdasági válságot él át, de azt is megértem, hogy az egyesült államok, amely nagy összegeket költ katonai kiadásokra, néha elégedetlen a nyugat-európai magatartással ezen a területen.,, hozzáfűzte: Belgium „megbízható,, tagja az atlanti szövetségnek, bár a belga haderőket 4-5 évvel ezelőtt „többre becsülték. mint most.,,

Luns kifejtette: a nyugat-európai NATO-országok hétszer annyit költenek szociális célokra, mint katonai célokra. az egyesült államokban megváltozott a helyzet: ott az arány három az egyhez. „mindenesetre megértem - tette hozzá -, hogy a nyugat-európai kormányok nem nyulhatnak hozzá a szociális vívmányokhoz.,,

a NATO-főtitkár hosszasan fejtegette, hogy az egyesült államok a Perzsa-öböl térségében nyugat-Európa és Japán érdekeit védi, s már eddig félmilliárd dollár értékű felszerelést vittek oda. a továbbiakban már sokszor hangoztatott álláspontját ismételte az afganisztáni és a lengyel helyzetről.

a beszélgetés belga résztvevői megállapíthatták: Luns minden területen igyekezett az új amerikai kormányzat politikáját magyarázni és védelmezni. egy NATO-szóvivő egyébként hétfőn megcáfolta azokat a híreszteléseket, amelyek angol és holland lapokban jelentek meg, s amelyek szerint Luns hamarosan távozik főtitkári tisztségéből.

pd/ve mp

19.26 090281 1597

Nuv

40.38

--

1981.02.09.

sk0070 4 300 mtik2005

spd - válság /1.rész/

bonn, 1981. február 9. /mti/ - a nyugatnémet kormánypárti politikusok hétvégi nyilatkozat-háborúja a hatalmon levő szociáldemokraták és az általuk vezetett koalíció belső válságáról tanuskodik.

willy brandt pártelnök vasárnap rendre is utasította pártja tisztségviselőit: nem az spd válságáról, csak egyes vezetők „izgatottságáról”, van szó - mondta, és jelezte, hogy az elnökség szerdai rendkívüli ülésén ötponos tervben próbál majd kiutat mutatni a veszélyes helyzetből.

hans-günther hoppe, az spd-vel szövetséges szabaddemokraták parlamenti képviselőcsoportjának helyettes vezetője szerint a szociáldemokraták „széthullóban levő párt képét mutatják”, a liberális vezető hozzáfűzte, hogy az spd belső ellentétei kevésbé súlyosak, mint ahogy egyes nyilatkozatokból tűnik. gerhart baum szabaddemokrata belügyminiszter vasárnap arra utalt, hogy az spd válsága súlyos nehézségeket támaszt a koalíciós kormányban is. baum reményét fejezte ki, hogy schmidt kabinetjének tagjai „felhagynak végre a kölcsönös vádaskodásokkal”,.

vezető szociáldemokraták időközben tovább bírálják schmidt kancellár politikáját. erhard eppler, a pártelnökség tagja a der spiegel hétfői számában kijelentette: „szinte kizárólag olyan témákkal foglalkozunk, amelyekben a kormány az ellenzék támogatását élvezi, miközben az spd jelentős része egyre növekvő kételyekkel figyelni bonnt.”, /folyt/

or/zsa mp

19.28 090281 1442

--

sk0071 4 300 mtik2006

spd - válság /2.rész/

hétfőn a nyugatnémet fővárosban kitudódott, hogy a kisebbik kormánypárt, az fdp elnöke, genschler alkancellár és külügyminiszter szigorú tartózkodásra szólította fel pártját, és gyakorlatilag megtiltotta, hogy nyilvánosan foglalkozzanak a szociáldemokraták belső állapotaival. genschler ezzel el akarja kerülni, hogy a nehéz helyzetben levő spd partnerét is felelősse tehesse a helyzet

Nur so

1981.02.09.

romlásáért. jólétesült körök szerint a szociáldemokraták elnökségében ellentmondásosan értékelik a pártvezetés és a tagság közti nézetkülönbségeket. míg brandt pártelnök a kedélyek lehűtésére és tárgyilagos belső vitára törekszik, herbert wehner, a parlamenti csoport vezetője szigorúan le akar számolni schmidt kancellár pártbeli bírálóival. maga schmidt mindaddig tartózkodó álláspontra helyezkedett, de környezetéből származó, meg nem erősített hírek szerint az spd feltétlen támogatásától tette függővé további kormányfői tevékenységét.

a jobboldali kereszténypártok vezetése sem egységes a belpolitikai helyzet megítélésében. helmut Kohl kereszténydemokrata pártelnök hétfőn azt állította, hogy schmidt kancellár már nem élvezi pártja támogatását, a koalíció pártjai és az spd bal- és jobbszárnya között egyaránt súlyos ellentétek vannak. az nszk legfontosabb politikai kérdéseiben a schmidt-kormány pillanatnyilag cselekvésképtelen - állította Kohl. a CDU főtitkára, heinrich geissler szerint viszont korai lenne kormányválságról beszélni. ő úgy látja, hogy az spd-fdp kormány fennmarad, ennek megfelelően a CDU-CSU négy évi ellenzéki tevékenységre rendezkedjék be. /folyt/

or/zsa mp

19.29 090281 1621

--

sk0072 4 300 mtik2007

spd - válság /3.rész/

az elmúlt hetekben a szociáldemokrata párt balszárnya és a kormányban részt vevő spd-miniszterek között számos kérdésben éles ellentétek robbantak ki. parlamenti spd-képviselők egy csoportja sikertelenül követelte schmidtől, hogy csökkentse egymilliárd márkával kormánya idei katonai kiadásait. egy baloldali képviselő élesen elítélte Bonn fegyverkezési és fegyverexport-politikáját, és azzal vádolta meg a kormányfőt, hogy „szociáldemokrata ellenes politikát”, folytat. a párt észak-német szervezetei - schmidt nyomtatékos javaslata ellenére - az atomerőművek további építése ellen szavaztak. a kormány energiapolitikája miatt tiltakozásul az spd egyik tartományi szervezetének elnöke lemondott arról, hogy a következő választásokon a párt listáját vezesse. a hesseni pártszervezet fellázadt a helyi spd-fdp kormány döntése ellen, amellyel ki akarják bővíteni a frankfurti repülőtér. végül a

Nur so

so

so

tagság és a képviselők jelentős része hevesen bírálta Hans Apel szociáldemokrata hadügyminisztert az új fegyverzetekkel kapcsolatos kiadások túllépéséért és a Bundeswehr militarista hagyományainak ápolásáért.

or mp

19.29 090 281 1155

-. -

sk0073 4 230 mtik2008

Lemp kb-plénum /1.rész/

Kelemen István, az MTI tudósítója jelenti:

Varsó, 1981. február 9. /MTI/ - Varsóban hétfőn délelőtt tíz órakor megkezdte munkáját a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának nyolcadik plénuma. A tanácskozáson Stanisław Kania, a központi bizottság első titkára elnököl. A napirend első pontjaként Tadeusz Grabski, a politikai bizottság tagja, a kb titkára előterjesztette a politikai bizottság referátumát, amelynek címe: „a párt feladatai a szakszervezetek tevékenységi körülményeinek és szocialista jellegének formálásában... a másik napirendi pont a politikai bizottság munkájáról szóló beszámoló volt, amelyet Kazimierz Barcikowski, a pb tagja, a kb titkára ismertetett.

A beszámoló elhangzása után megkezdődött a vita, amelyben a korábbi órákig több, mint tizenötön szólaltak fel. /folyt./

kn/fe ba bs

19.45 090 281 0873

Nuu

-. -

sk0074 4 230 mtik2009

Lemp kb-plénum /2.rész/

A szakszervezetekről szóló referátum bevezetőben emlékeztet arra, hogy a nyárvégi megállapodások nyomán minőségileg új helyzet állt elő a szakszervezeti mozgalomban. Új szakszervezetek jöttek létre, de az ország helyzete, sajnos, nem javult: néhány hónapja tart már a társadalmi, politikai és gazdasági válság, ami hatalmas veszteségeket okoz, nemcsak anyagi értelemben. megszorodtak a sztrájkok, növekszik a társadalmi feszültség, az ország érdekeit fenyegető anarchisztikus jelenségek jelentkeztek. Aktivizálódtak a szocialista-ellenes erők, amelyek módszeresen fellépnek a szocializmus ellen. Ezeknek az erőknek a magva a „társadalmi önvédelmi bizottság - kor,, elnevezésű csoport, amely nem titkolja azt a szándékát, hogy szocialista-ellenes orientációjú politikai pártok esetleges létrehozására, kettős hatalom megteremtésére törekszik. Aktivizálódott a régi lengyel jobboldal, amely a társadalmi változások következtében elvesztette ugyan osztálybázisát, de ettől függetlenül létezik.

A társadalmi rend ellenfelei nem támadják ugyan közvetlenül a párt vezető szerepét, de a gyakorlatban mindent megtesznek arra, hogy lejárássák a pártot, s lazítsák a kapcsolatokat Lengyelország és a szocialista közösség között. Ezek az erők „természetesen,, anyagi, pénzügyi és politikai támogatásra találnak a különféle nyugati kommunista-ellenes köröknel.

A referátum ezzel kapcsolatban hangsúlyozza: Lengyelország a szocialista közösség fontos tagja, s az ország gyengülése, a szocialista országokkal fennálló kapcsolatainak lazulása destabilizálná az erőviszonyok kialakult rendszerét, főként Európában, veszélyeztetné az enyhülést és a békét. Mindezért a szocializmus ellenfeleivel való szembeállás „nemcsak pártunk kötelessége, hanem az ország legjobban felfogott érdeke is,,.

A referátum ezután kitér a sztrájkok által okozott igen jelentős veszteségekre, amelyek már nemcsak Lengyelország gazdasági helyzetét veszélyeztetik, hanem problémákat okoznak „gazdasági partnereinek, főként a KGST-tagországoknak a gazdasági életében is,,. hangsúlyozza: a nehézségek leküzdése érdekében a lengyel társadalom, a gazdaságirányítás és az államigazgatás alkotó együttműködésére van szükség. /folyt./

kn/fe ba bs

19.53 090 281 2268

Nuu

-. -

1981.02.09.

sk0075 4 230 mtik2010

el nem kötelezettek /3.rész/

uj-delhi, 1981. február 9. /mti/ - hétfőn uj-delhiben számos felszólaló sürgette a függetlenségükért küzdő népek ténylege sebb megsegítését, a gyarmatosítás maradványainak felszámolását, a felhalmozott fegyverkészletek csökkentését, az indiai-óceán övezetében a katonai jelenlét fokozatos felszámolását. utaltak az enyhülés korszakát fenyegető veszélyekre, és számos javaslat hangzott el a mozgalomhoz tartozó országok gazdasági felemelésére. mint az értekezlet szóvivője közölte, elsősorban a gazdasági kérdésekkel foglalkozó szövegrészek szerkesztésében értek el hétfőn haladást. a konferencia, nem sokkal a megnyitás után, közfelkiáltással elfogadta a mozambiknak címzett szolidaritási üzenet szövegét. a tanácskozást, amelyen naraszimha rao indiai külügyminiszter elnökölt, a kubai kormány értesítette, hogy a közelmúltban az afrikai országot véres dél-afrikai kommandó támadás érte. a konferencia teljes támogatásáról biztosította az agresszióval szemben mozambikot.

a nyilvános ülésen a diplomaták és újságírók karzatán helyet foglalt kambodzsa néhány napja uj-delhiben működő nagykövete, didh munt. annak ellenére hívták meg, hogy többen mesterkedtek a természetes diplomáciai gesztus ellen. mint ismeretes, kambodzsa - a legutóbbi havamai csúcsertekezlet felfogásának megfelelően - egyelőre nem foglalhatja el helyét az el nem kötelezett mozgalomban; széke üres. a nagykövet hétfőn egy sajtóértekezleten az mti tudósítójának kérdésére válaszolva kijelentette: „tiszteljük a havamai állásfoglalást. célunk a mozgalom egysége, az értekezlet sikere. bizunk abban, hogy az ország egész területét ellenőrző és a lakosság támogatását élvező kambodzsai népi forradalmi tanács előbb-utóbb elnyeri képviselőletét.,,

pk/ve ml

19.56 090281 1780

Nim

-.-

1981.02.09.

sk0076 4 230 mtik2011

szovjetunió-uj legfőbb ügyész

moszkva, 1981. február 9. /taszsz/ - a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége alekszandr rekunkovot a szovjetunió legfőbb ügyészévé nevezte ki, s egyben felmentette őt a legfőbb ügyész első helyettesének teendői alól.

ht ml bs

19.57 090281 0285

sk0077 4 300 mtik2012

baszk sztrájk

bilbao, 1981. február 9. /afp/ - hétfőn egésznapos sztrájkot tartottak spanyolország két baszk megyéjében, guipuzcoában és biscayában, tiltakozásul josé maria ryannak, a lemonizi atomerőmű mérnökének pénteki meggyilkolása ellen. a merényletet az eta baszk nacionalista terrorszervezet követte el.

a tiltakozó megmozdulást valamennyi jelentős baszkföldi párt és szakszervezet támogatta, az eta-hoz közel álló herri batasuna nevű szélsőséges nacionalista pártszövetség kivételével. a dolgozók 80 százaléka tett eleget a sztrájkfelhívásnak. bilbaóban 15 ezren vettek részt a ryan emlékére celebrált gyászmisén, a vitoriai temetésen 7 ezren jelentek meg.

nagygyűléseket tartottak a két másik baszk lakosságu tartományban, álavában és navarrában is.

sas mp bs

20.00 090281 0803

Nim

-.-

sk0078 4 230 mtik2013

Lemp kb-plénum /3. rész/

a szakszervezetek a demokrácia fontos alkotórészét jelentik a szocialista társadalmi rendszerben. a népi lengyelország 36 éves fennállása alatt a szakszervezeti mozgalom - különféle hibái ellenére - igen nagy munkát végzett. a szakszervezetek például a tavalyi, viii. pártkongresszus előkészületei során is hangot adtak a dolgozók kívánalmainak, csak hogy ezekre a javaslatokra, követelésekre akkor nem figyeltek oda.

a nyárvégi megállapodások nyomán szervezetileg széttagozódtott a lengyel szakszervezeti mozgalom, de a fő cél nem változhat: a dolgozók valódi érdekeinek képviselése és védelme. a nagy hagyományokkal rendelkező ágazati szakszervezetek a párt vezető szerepét elismerve, a szakszervezeti mozgalom eszmei-politikai egységére törekedve új, önkormányzatu, független szervezeteikként tevékenykednek. nem jelentéktelen tömeget képviselnek az autonóm szakszervezetek sem, amelyek a közelmúltban ideiglenes együttműködési bizottságot alakítottak. /folyt./

kn/so ba bs

20.03 090 281 10 23

-.-

sk0079 4 230 mtik2014

Lemp kb-plénum /4. rész/

milliók vetették bizalmukat a „szolidaritás”, szakszervezetbe, amelynek számos helyi szerve a megalakulás óta jó együttműködést alakított ki az üzemi vezetőkkel, az ágazati szakszervezetekkel, a párt- és a társadalmi szervezetekkel. ugyanakkor a „szolidaritás”, körül és azon belül sok olyan ember működik tanácsadóként vagy vezetőként, akik régóta úgy ismertek, mint akik szemben állnak a szocializmussal, a párttal. ők azok, akik a „szolidaritást”, destruktív, kalandor - és végső soron ellenforradalmi - tevékenységre akarják rávenni.

különösen nyugtalanító, hogy a „kor”, előszeretettel használja az új szakszervezetet szocialistaellenes nézetek propaganda-fórumaként. a „szolidaritás”, amelynek még nincs a tagsága által elfogadott, konstruktív cselekvési programja, főként a követelésekre összpontosítja tevékenységét. ezek között vannak kifejezetten politikai jellegűek is, s a szakszervezet egyes csoportjai az

Nuu

alapszabályzaton túlmenő tevékenységet folytatnak, számos esetben a hatalom tekintélyének aláásására, személyi változtatások kiterőszakolására, a hatóságok, a rendőrség, a biztonsági szolgálat lejárására törekednek. fenyegetik a párt aktivistáit, lehetetlenné teszik az üzemi vezetők döntéseinek végrehajtását, s mindezzel nemcsak felelőtlenségről tesznek tanúságot, hanem arról, hogy nem a munkásosztályt, hanem saját célkitűzéseiket szolgálják. az elmúlt időszakban lezajlott sztrájkok politikai jellegűek voltak, s gyakorlatilag semmi közük sem volt a szakszervezeti tevékenységhez.

a „szolidaritás”, egyes aktivistái sokszor a fenyegetőzéstől, a lélektani nyomástól sem riadnak vissza, amit az is bizonyít, hogy több ízben „sztrájk törőnek”, minősítették azokat, akik dolgoztak. az ilyenfajta cselekmények stratégiai célja nem más, mint előkészíteni a körülményeket a szocialista viszonyok megbontásához, a népi állam szétzilálásához, a kettős hatalom bevezetéséhez, utána pedig - ellenforradalmi szándékkal - a politikai pluralizmus létrehozásához.

a „szolidaritás”, minden funkcionáriusa és tagja előtt ma az a kérdés áll: folytatják-e a követelések kiterjesztését, vagy hajlandók részt venni a nehéz helyzet megoldásában. a pártnak a „szolidaritáshoz”, való viszonya attól függ, mi lesz a válasz erre a kérdésre. „megértjük, hogy időre van még szükség, amíg az új mozgalom stabilizálódik és megszerveződik, de nyíltan, őszintén meg kell mondani, hogy ez az idő - a körülményekre való tekintettel is - már nem hosszú.” /folyt./

kn/so ba bs

20.07 090 281 25 42

-.-

sk0080 4 230 mtik2015

Lemp kb-plénum /5. rész/

a referátum ezután ismételten hangsúlyozza, hogy a párt továbbra is a megújulás vonalát követi, az ugynevezett „falusi szolidaritás”, szervezésével azonban nem ért egyet. egyrészt, mert az szétzilálná a mezőgazdasági dolgozók már meglévő érdekképviseleti szervezeteit, másrészt azért, mert létrehozásán számos olyan ember „fáradozik”, aki nem titkolja szocialista ellenes nézeteit és szándékait.

Nuu

1981.02.09.

ami a párttagok és a szakszervezetek kapcsolatát illeti, ez nagy jelentőségű tényező, mivel „ma a legsürgetőbb feladat a szakszervezeti mozgalom politikai egységéről való gondoskodás,, s ebben nagy szerep hárul a különféle szakszervezetekhez tartozó párttagokra. a dolgozók érdekeinek képviselője a párttagok fontos feladata, az azonban erősen kétséges, hogy miként lehet összeegyeztetni a párthoz való tartozással azt, ha a „szolidaritásban,, levő párttagok is részt vesznek a munka bojkottálásában, sőt politikai jellegű sztrájkokban. a mostani plénumon meg kell állapítani, hol az a határ, amelyet a párttagok - mint szakszervezeti tagok - semmiképpen sem léphetnek át. vagyis ki kell mondani, hogy a Lemp tagjai nem vehetnek részt olyan akciókban, amelyek túlmennek a szakszervezeti alapszabályban foglaltakon, amelyek különféle politikai jelszavakkal szerveződnek. ellenkezőleg: le kell lépnie a „szolidaritás,, egyes aktivistáinak és tanácsadóinak káros tevékenységét.

a referátum végén a politikai bizottság azzal a felhívással fordul a párttagokhoz, hogy ennek szellemében vegyenek részt a szakszervezetek tevékenységében.

kn/fe ba bs

20.10 090 281 1607

-.-

sk0081 4 230 mtik2016

szovjet-ndk vegyesbizottság

berlin, 1981. február 9. /taszsz/adn/ - berlinben hétfőn ülést tartott a szovjetunió és az ndk kormányközi vegyesbizottsága. a tanácskozáson a szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, pjotr abraszimov volt a soros elnök.

az ndk tárgyaló küldöttségét dr. herbert krolikowski államtitkár, a külügyminiszter első helyettese vezette. részt vett az ülésen a németországban állomásozó szovjet hadseregcsoport főparancsnoka, miheil zajcev hadseregtábornok, valamint joachim goldbach, az ndk nemzetvédelmi miniszterhelyettese.

a vegyesbizottság ülésén - amelyen kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdéseket vitattak meg - a teljes nézetazonosság jegyében több határozatot hoztak.

hj ml bs

20.23 090 281 0757

Nim

1981.02.09.

sk0082 4 300 mtik2017

baszk sztrájk /kiegészítés az sk0077-hez/

bilbao, 1981. február 9. /afp/ - legkevesebb 80 ezren tiltakoztak a terrorizmus ellen hétfő este a bilbaoban tartott nagygyűlésen. a baszkföldi 24 órás általános sztrájk az ipari üzemeken kívül megbénította a közlekedést is. szünetelt a tanítás és a közigazgatási szervek munkája.

sas bs

20.27 090 281 0350

-.-

sk0083 4 230 mtik2018

izraeli pártkongresszus - szovjet küldöttség

moszkva, 1981. február 9. /taszsz/ - az izraeli kommunista párt központi bizottságának meghívására hétfőn szovjet pártküldöttség utazott a párt xix. kongresszusára. az szkp küldöttségét vlagyimir bazovszkij, a központi bizottságának tagja, a központi bizottság osztályvezető-helyettese vezeti.

km bs

20.39 090 281 0366

-.-

sk0084 4 230 mtik2019

finn kp - fegyverkezés

helsinki, 1981. február 9. /taszsz/ - a finn kommunista párt központi bizottságának plénuma időszerű nemzetközi kérdésekkel foglalkozó határozatot fogadott el.

a dokumentum megállapítja, hogy az egyesült államok vezető körei a feszültség, a fegyverkezési hajszára fokozására törekuszenek, s a katonai erőegyensúlyt saját javukra igyekeznek megváltoztatni. a határozat a továbbiakban leszögezi, hogy a középhatótávolságú nukleáris rakétafegyverek és a neutronfegyver nyugat-európai

Nim

telepítése nagy mértékben hozzájárul a kontinensen a feszültség fokozódásához.

az északi országok közvéleményét nyugtalanítja, hogy területüket a nato mind nagyobb mértékben használja fel katonai célokra. éppen ezért - hangsúlyozza az ülésről kiadott közlemény - az északi országok támogatják európa e részének atomfegyvermentes övezetté nyilvánításával kapcsolatos elgondolást. a dokumentum üdvözlí a szocialista országok békepolitikáját, leszögezve, hogy ez a politika minden nép érdekeinek megfelel.

a finn kp sikraszáll amellett, hogy minden állam tartsa tiszteletben a békés egymás mellett élés, valamint az európai biztonsági és együttműködési értekezlet záróokmánya elveit - hangsúlyozza végül a plénumon elfogadott határozat.

km bs

20.41 090281 1281

-. -

sk0085 4 230 mtik2020

Lemp kb-plénium - barcikowski /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. február 9. /mti/ - a politikai bizottság munkájáról szóló beszámoló, amelyet második napirendi pontként kazimierz barcikowski, a kb pb tagja, a kb titkára terjesztett elő, felöleli mindazokat a bel- és külpolitikai kérdéseket, amelyekkel a politikai bizottság az elmúlt időszakban foglalkozott.

leszögezi a beszámoló, hogy a politikai bizottság továbbra is a válsághelyzetek politikai eszközökkel történő megoldására törekszik, jóllehet a „szolidaritás”, szervezet egyes csoportjai pártellenes propagandát folytatnak, támadják a párt tagjait. a vezetés minden sztrájkakciót rendszeresen elemez, ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy a nyár végi megállapodások kétoldalú kötelezettséggel járnak, tehát a szakszervezetekre is vonatkoznak. a hatóságok részéről az új szakszervezetekkel való kapcsolatteremtés terén különösen az első időszakban elkövetett hibák ürügyet szolgáltatottak különféle presztízs-jellegű sztrájkokra.

a politikai bizottság munkájában jelentős helyet foglalt és foglal el a kilencedik, rendkívüli pártkongresszusra való felkészülés, amelynek során alapelv az, hogy ne vesszen kárba a

Nm

pártszervezetekben és alapszervezetekben elhangzó egyetlen hasznos javaslat sem. a kongresszusi előkészítő bizottság még ebben a hónapban megvitatja a programtézisek kibővített tervezetét, ami a kongresszus időpontját illeti, arról a központi bizottság következő ülésén határoznak.

a politikai bizottság támogatja a helyi szervek nagyobb önállóságát, még alkotóbb együttműködésre törekszik az egyesült parasztpárttal, és a demokrata párttal. nagy jelentőséget tulajdonít a nemzeti egységfronton belüli együttműködésnek, amely az utóbbi időben a világi katolikus körökkel is jól fejlődött. /folyt./

kn/ve ba bs

21.12 090281 1854

-. -

sk0086 4 230 mtik2021

Lemp kb-pléniuma - barcikowski /2.rész/

a beszámoló a továbbiakban megemlíti azokat az intézkedéseket, amelyek - a politikai bizottság kezdeményezésére - az elmúlt időszakban történtek, köztük a gazdasági reform tervezetének kidolgozását, az egyesült parasztpárttal közösen kialakított mezőgazdasági irányelveket, azok széleskörű alkotó vitáját, ezek az irányelvek, a falusi érdekképviseleti szervek jól szolgálják a gazdálkodók érdekeit, a „falusi szolidaritás”, nevű szervezet létrehozása azonban indokolatlan.

a beszámoló szerint tavaly július óta 92,5 ezer ember lépett ki a pártból, és mintegy 2,5 ezer párttagot zártak ki. a múlt év második felében 26 ezren léptek be a pártba, amelynek létszáma a tagjelöltekkel együtt továbbra is meghaladja a három milliót.

a politikai bizottság ismételten hangsúlyozza, hogy a minőségi követelményekre kell fordítani a fő figyelmet. /folyt./

kn/ve ba

21.18 090281 0924

Nm

-. -

sk0087 4 230 mtik2022

Lemp kb plénum - barcikowski /3.rész/

külpolitikai kérdésekre rátérve a politikai bizottság ismét nyomatékosan hangsúlyozza, hogy Lengyelország a szocialista közösség tagja. érthetőnek nevezi, hogy az ország barátai aggódnak a belső helyzet rosszabbodása, a szocialista-ellenes erők fellépése miatt. ezt az aggodalmat csak fokozza, hogy a nyugati kommunista-ellenes körök spekulációs célokra használják a lengyel kérdést, veszélyeztetve ezzel az európai erőegyensúlyt, az enyhülés eredményeit. a Lemp külpolitikai bizottsága rámutat: „van elég akaratumk és lehetőségünk, arra, hogy magunk oldjuk meg belső ügyeinket, és biztosítsuk a megújulás szocialista jellegét.”, egyidejűleg hangsúlyozza, hogy minden rendelkezésre álló politikai erővel fel kell lépni az ország alapvető érdekei, a szovjetunióval és a többi szocialista országgal való szövetség elleni tevékenységgel szemben.

a beszámoló végezetül úgy értékeli a lengyelországi helyzetet, hogy az „veszélyes az ország nemzeti létére nézve”, s az erők egyesítésére, kemény harcra szólít fel a társadalmi rend, a normális munka érdekében.

kn/ve ba bs

21.23 090281 1135

-.-

sk0088 4 230 mtik2023

rövid hírek

iráni miniszterelnök-helyettes

szófia, 1981. február 9. /mti/ - todor zsvikov, a bolgár kommunista párt kb első titkára, az államtanács elnöke hétfőn fogadta abduallah dzsaszeibi iráni miniszterelnök-helyettes, akivel a két ország kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdéseiről tárgyalt. az iráni miniszterelnök-helyettes, aki szombat óta tartózkodott szófiában, és előzőleg georgi jordanov miniszterelnök-helyettesrel tárgyalt, hétfőn elutazott a bolgár fővárosból.

Nm

bolgár-jugoszláv szakszervezeti tárgyalás

szófia, 1981. február 9. /mti/ - a bolgár és a jugoszláv szakszervezetek közös óhaja, hogy bővítsék kapcsolataikat és megszilárdítsák együttműködésüket - hangsúlyozták mindkét részről a két ország szakszervezetei küldöttségeinek szófiában hétfőn megkezdett tárgyalásain. a delegációkat miso misev, a bolgár szakszervezetek központi tanácsának elnöke és milan potros, a jugoszláv szakszervezeti szövetség központi tanácsának elnöke vezetik. a baráti légkörű megbeszélésen a felek kölcsönösen tájékoztatták egymást a két ország szakszervezetei előtt álló feladatokról. a jugoszláv szakszervezeti küldöttség hétfőn érkezett a bolgár fővárosba.

sütő andrás

bukarest, 1981. február 9. /mti/ - sütő andrás erdélyi író egy Lócsiszár virágvasárnapja című drámáját szabadkán is bemutatják. a románianban vendégszerepléseiről ismert szabadkai népszínház tűzte műsorára a darabot. a múlt évi marosvásárhelyi vendégszereplést a marosvásárhelyi nemzeti színház román tagozata viszonzza az idén, és kincses elemér vendégrendezést vállal.

ék/so bs

21.38 090281 1608

-.-

sk0089 4 800 mtik2026

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0032-ig
budapest, 1981. február 9. /mti/

sk0001 várható

sk0002 watson /1. rész/

sk0003 watson /2. rész/

sk0004 watson /3. rész//részben szerk. táj.!!

sk0005 watson /4. rész//szerk. táj.!!

sk0006 szihanuk - akahata

sk0007 rövid hírek:

párizs: mitterrand

athén: stadion-tragédia

tampere: filmfesztivál

belfast: rendőrhatal

Nm

sk0008 flottabázis
 sk0009 népszerűtlen eszmék
 sk0010 el nem kötelezettek - megnyitás
 sk0011 jelenia gora-i fejlemények
 sk0012 szadat nyugat-európai utja /1. rész/
 sk0013 szadat nyugat-európai utja /2. rész/
 sk0014 irak—iráni
 sk0015 irak—iráni /folyt./
 sk0016 tower-interjú
 sk0017 nszk - bartók
 sk0018 egyiptom-izrael
 sk0019 el nem kötelezettek
 sk0020 turner - terrorizmus /részben szerk. táj.!!/
 sk0021 hírek az ndk-ból
 sk0022 afrikai hírek
 sk0023 nothomb - neutronfegyver /1. rész/
 sk0024 nothomb - neutronfegyver /2. rész/
 sk0025 ucd-kongresszus /1. rész/
 sk0026 ucd-kongresszus /2. rész/
 sk0027 lemp kb teljes ülés
 sk0028 el nem kötelezettek - gandhi /1. rész/
 sk0029 el nem kötelezettek - gandhi /2. rész/
 sk0030 kiegészítés sk 0027 sz. hírünkhöz /lemp plénum/
 sk0031 brit tengerészsztrájk
 sk0032 a brit kp főtitkára a baloldali helyzetéről
 so/bs

21.46 090281 1416

-.-

sk0090 4 800 mtik2027

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0033-sk0060-ig
 budapest, 1981. február 9. /mti/

sk0033 jordániai ügyvivő
 sk0034 wjtaszék - trybuna ludu /1. rész/
 sk0035 wjtaszék - trybuna ludu /2. rész/
 sk0036 wjtaszék - trybuna ludu /3. rész/
 sk0037 cia - terrorizmus
 sk0038 magyar kitüntetés szovjet építőknél
 sk0039 rövid hírek:

stockholm: genscher svédországban
 peking: kina—latin-amerika

Nuu

Külföldi hírek

stockholm: a svéd király tanzániában
 lisszabon: tengerészsztrájk
 phnom penh: thaiföld—kambodzsa
 moszkva: kovács margit

sk0040 terrorizmus - taszsz /1. rész/
 sk0041 terrorizmus - taszsz /2. rész/
 sk0042 dél-afrika - diákok
 sk0043 genscher-nyilatkozat /részben szerk. táj.!!/
 sk0044 lengyel sztrájkok
 sk0045 usa - katonai költségvetés /1. rész/
 sk0046 usa - katonai költségvetés /2. rész/
 sk0047 honecker-bölling
 sk0048 olaszország - radikálisok
 sk0049 madridi találkozó /1. rész/
 sk0050 madridi találkozó /2. rész/
 sk0051 madridi találkozó /3. rész/
 sk0052 szadat luxemburgban
 sk0053 colombo - egyesült államok /1. rész/
 sk0054 colombo - egyesült államok /2. rész/
 sk0055 szkp-kongresszus - előkészületek
 sk0056 a szerkesztőségek figyelmébe!

 /javítás sk0017-re/
 sk0057 kínai-francia
 sk0058 rogers - athéni tárgyalások
 sk0059 afganisztán - ítélet
 sk0060 global shield-81
 so/bs

21.47 090281 1592

-.-

sk0091 4 800 mtik2028

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0061-sk0091-ig
 budapest, 1981. február 9. /mti/

sk0061 genscher—ullsten /lásd sk0043/
 sk0062 rövid hírek:

ankara: nato-hadgyakorlat
 tokió: peyrefitte
 athén: hajórobbanás

Nuu

sk0063 paisley /1. rész/
 sk0064 paisley /2. rész/
 sk0065 honecker-böbling - 2.
 sk0066 el nem kötelezettek /1. rész/
 sk0067 el nem kötelezettek /2. rész/
 sk0068 neutronfegyver - szvsz
 sk0069 luns
 sk0070 spd - válság /1. rész/
 sk0071 spd - válság /2. rész/
 sk0072 spd - válság /3. rész/
 sk0073 lemp kb-plénum /1. rész/
 sk0074 lemp kb-plénum /2. rész/
 sk0075 el nem kötelezettek /3. rész/
 sk0076 szovjetunió - új legfőbb ügyész
 sk0077 baszk sztrájk
 sk0078 lemp kb-plénum /3. rész/
 sk0079 lemp kb-plénum /4. rész/
 sk0080 lemp kb-plénum /5. rész/
 sk0081 szovjet-ndk vegyesbizottság
 sk0082 baszk sztrájk /kiegészítés sk0077/
 sk0083 izraeli pártkongresszus - szovjet küldöttség
 sk0084 finn kp - fegyverkezés
 sk0085 lemp kb-plénum - barcikowski /1. rész/
 sk0086 lemp kb-plénum - barcikowski /2. rész/
 sk0087 lemp kb-plénum - barcikowski /3. rész/
 sk0088 rövid hírek
 sk0089 tartalomjegyzék /1. rész/
 sk0090 tartalomjegyzék /2. rész/
 sk0091 tartalomjegyzék /3. rész/
 so/bs

részült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: bockor jení
 kopreda dezső
 barabás miklós
 - v é g e -

21.49 090281 1697

Nm

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/3

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 10.

kül.

k e d d

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. február 10./mti/

uj-delhi: folytatja munkáját az el nem kötelezett országok külügyminiszeri értekezlete

stockholm: genscher nyugatnémet külügyminiszter tárgyalásai

párizs: ilter türkmén török külügyminiszter megbeszélései

new york: emilio colombo olasz külügyminiszter látogatása

luxemburg: szadat elnök tárgyalásai

athén: bernard rogers tábornok látogatása

peking: francois mitterrand tárgyalásai

df bj

06.54 100281 0482

ll

-.-